

Članak 60.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Kantona Središnja Bosna“.

Broj: 03-34-571/25
27. ožujka 2025.
Travnik

MINISTAR
Bojan Domić, v. r.

680

Na temelju članka 12. Zakona o organiziranju i djelokrugu rada ministarstava i drugih tijela kantonalne uprave Kantona Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj: 15/12, 17/12 i 11/19), članka 11. stavka (5) Zakona o visokom obrazovanju Kantona Središnja Bosna („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj: 4/13) i članka 4. Naputka o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o klasifikaciji znanstvenih oblasti, polja i grana, Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 47/12), Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa Kantona Središnja Bosna donosi

**P R A V I L N I K
O ZNANSTVENIM PODRUČJIMA,
POLJIMA I GRANAMA**

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet)

(1) Pravilnikom o znanstvenim područjima, poljima i granama (u daljnjem tekstu: Pravilnik), se utvrđuju:

a) znanstvena područja/oblasti, polja i grane/uža oblast, s pripadajućim klasifikacijskim oznakama;

b) interdisciplinarna znanstvena oblast.

(2) Nazivi znanstvenih područja/oblasti, polja i grana/užih oblasti su maksimalno moguće usklađeni s aktualnim dokumentom „Revidirana klasifikacija oblasti znanosti i tehnologije u priručniku Frascati“ (2002. i 2015.), koji je temelj za praćenje statističkih indikatora u Europskoj Uniji u oblasti istraživanja i razvoja, i Naputkom o metodološkom okviru i principima za izradu pravilnika o klasifikaciji znanstvenih oblasti, polja i grana, Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

(3) Ovim Pravilnikom postiže se minimum razine usporedivosti podataka o istraživanjima i razvoju (oblastima znanosti i tehnologije), na međunarodnoj razini.

Članak 2.

(Značenje pojmova)

(1) Znanstveno područje/oblast sistematizira znanstvena polja, a prema zakonskoj regulativi pojedinih zemalja razlikuje se broj i sastav znanstvenih oblasti u koje se sistematizira znanost.

(2) Znanstveno polje sistematizira više užih znanstvenih oblasti.

(3) Znanstvena grana sistematizira više znanstvenih

disciplina, ili posebnih pojedinačnih znanosti.

(4) Znanstvena disciplina je sustav znanja, postupaka i metoda kojima se određuje netko pojedinačno područje znanosti u značenju organiziranog skupa provjerenih i u nekom trenutku istinitih i pouzdanih znanja. Prema ovoj definiciji, pojam „znanstvene discipline“ odgovara pojmu „pojedinačne znanosti“.

**DIO DRUGI – KLASIFIKACIJA ZNANSTVENIH
PODRUČJA, POLJA I GRANA**

Članak 3.

(Znanstvena područja)

(1) Znanstvena područja su:

1. prirodne znanosti;
2. tehničko-tehnološke znanosti – inženjering i tehnologija;
3. medicinske i zdravstvene znanosti;
4. poljoprivredne znanosti;
5. društvene znanosti;
6. humanističke znanosti.

(2) Umjetnost je definirana unutar oblasti humanističkih znanosti.

(3) Područja i polja su maksimalno moguće usklađeni s prvom i drugom razinom klasifikacije, a grane s trećom razinom klasifikacije, datim u dokumentu iz članka 1. stavka (2) ovog Pravilnika.

(4) Utvrđena nomenklatura može se i dalje proširivati, odnosno može imati i niže razine klasifikacije užih znanstvenih oblasti, ovisno od potrebe.

Članak 4.

(Nomenklatura znanstvenih polja i grana)

Nomenklatura znanstvenih polja i grana unutar znanstvenih područja nalazi se u Prilogu, broj 1., i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 5.

**(Interdisciplinarne znanstvene oblasti
i principi suradnje)**

(1) Vodeći računa o stalnom razvoju i policentričnom sustavu znanstvene djelatnosti, visokom obrazovanju i tehnologiji, uspostavljanjem interdisciplinarne znanstvene oblasti omogućava se suradnja znanstvenika i znanstveno-istraživačkih institucija iz više različitih znanstvenih oblasti u ostvarivanju većeg broja problemski povezanih znanstvenih projekata.

(2) U skladu sa stavom (1) ovog članka, ovu oblast moguće je utvrditi samo načelno, kao znanstvenu oblast različitih oblasti, polja i užih oblasti znanosti i tehnologije.

(3) Polja unutar interdisciplinarne oblasti uspostavljaju se u svakom pojedinačnom slučaju.

(4) Subjekti koji su zainteresirani za uspostavljanje polja unutar interdisciplinarne oblasti dostavljaju obrazložen zahtjev Ministarstvu obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa.

DIO TREĆI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 6.

(Obveze visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolske ustanove dužne su svoje Opće akte i druge propise u cijelosti usklađiti s odredbama ovog Pravilnika.

(2) Senat visokoškolske ustanove dužan je u roku od

30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika usuglasiti liste znanstvenih područja, znanstvenih polja unutar znanstvenih područja, znanstvenih grana unutar znanstvenih polja s ovim Pravilnikom, i sačiniti revidiranu listu matičnih oblasti i predmeta unutar matičnih oblasti.

Članak 7.

(Izmjene i dopune Pravilnika)

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se u istom postupku i na način kao njegovo donošenje.

Članak 8.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u „Službenim novinama Kantona Središnja Bosna“.

Broj: 01-34-640/25

14. travnja 2025.

Travnik

MINISTAR

Bojan Domić, v. r.

Obrazac 1. [Članak 15. (A) Pravilnika]

Obrazac samoevaluacijskog izvješća

Ovim Obrascem propisuje se minimalni sadržaj samoevaluacijskog izvješća koji izrađuju visokoškolske ustanove prema Pravilniku o postupku akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa prvog i drugog ciklusa i integriranog studija u Kantonu Središnja Bosna

Očekivani obim samoevaluacijskog izvješća je 30 – 50 stranica formata A4 pisanih fontom Times New Roman, veličina 12, proreda 1, a samoevaluacijsko izvješće ne bi trebao biti većeg obima od 100 stranica.

Dokumenti kojima visokoškolske ustanove potvrđuju tvrdnje iz samoevaluacijskog izvješća trebaju biti objavljeni na internetskoj stranici visokoškolske ustanove, poželjno u pdf formatu, te je u samoevaluacijskom izvješću potrebno navesti na kraju svakoga potpoglavlja precizne linkove na internetskoj stranicu na kojoj se ti dokumenti nalaze.

Naziv visokoškolske ustanove	
Adresa	
Kontaktni broj telefona i faksa	
E-mail-adresa	
Web-adresa	
Odgovorna osoba za samoevaluaciju	
Kontakti s odgovornom osobom	

1. UVOD

- 1.1. Povijest i organizacija visokoškolske ustanove
- 1.2. Opis provedenih aktivnosti na provođenju definiranih projekata unaprjeđenja
- 1.3. Statistički podaci

popuniti sljedeću tablicu:

Broj fakulteta:		Broj studijskih odsjeka:			
	I. ciklus		II. ciklus		III. ciklus
Broj studijskih programa:					
STUDENTI I DIPLOMCI					
Broj studenata	U akad. / _god.	U akad. / _god.	U akad. / _god.	U akad. / _god.	U akad. / _god.
Broj redovnih studenata I. ciklusa					
Broj izvanrednih studenata I. ciklusa					
Broj studenata „na daljinu“ I. ciklusa					
Ukupan broj studenata I. ciklusa					
Broj studenata II. ciklusa					
Broj studenata III. ciklusa (doktoranata)					
UKUPAN BROJ STUDENATA					
Broj diplomaca					
Magistriralo					
Doktoriralo					

AKADEMSKO OSOBLJE

Broj obavljenih izbora u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja:	U akad. / _god.	U akad. / _god.	U akad. / _god.	U akad. / _god.	U akad. / _god.
Redovni profesor					
Izvanredni profesor					
Docent					

Viši asistent								
Profesor visoke škole								
Lektor								
Asistent								
Predavač visoke škole								
Ukupan broj obavljenih izbora:								
Broj akad. osoblja	Redovni profesor	Izvanredni profesor	Docent	Viši asistent	Profesor VŠ	Lektor	Asistent	Predavač VŠ
Zaposlenici								
Vanjski suradnici								

RESURSI I INFRASTRUKTURA

Ukupna površina korisnog prostora [m ²]	
Površina učioničkog prostora [m ²]	
Površina knjižničkog prostora [m ²]	
Površina laboratorijskog prostora [m ²]	
Površina prostora za studentski standard (smještaj, prehrana, rekreacija) [m ²]	
Broj amfiteatara i/ili velikih predavaonica	
Broj učionica	
Broj sjedećih mjesta za nastavu za studente	
Broj računalnih učionica	
Broj računara u računalnim učionicama	
Ukupan broj računara	
Broj laboratorija	
Ukupan broj knjižničnih jedinica	
Ukupan broj knjiga u knjižnicama	
Broj osoba zaposlenih u knjižnici	
Ukupan broj administrativnog osoblja	
Ukupan broj osoblja u studentskim službama	

2. PROVOĐENJE SAMOEVALUACIJE

2.1. Tim za samoevaluaciju

2.2. Postupak samoevaluacije

3. STANJE KVALITETE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE U ODNOSU NA DEFINIRANE STANDARDE I KRITERIJE

3.1. Standard 1.: Politika osiguranja kvaliteta

3.2. Standard 2.: Izrada i odobravanje programa

3.3. Standard 3.: Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

3.4. Standard 4.: Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

3.5. Standard 5.: Nastavno osoblje

3.6. Standard 6.: Resursi za učenje i podrška studentima

3.7. Standard 7.: Upravljanje informacijama

3.8. Standard 8.: Obavješćavanje javnosti

3.9. Standard 9.: Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa

3.10. Standard 10.: Periodično vanjsko osiguranje kvaliteta

4. ZAKLJUČCI UZ PRIJEDLOGE AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE STANJA**5. PRILOZI**

Obrazac samoevaluacijskog izvješća studijskog programa

Sadržaj:

- 1. Uvod
 - 1.1. Povijest organizacije visokoškolske ustanove
 - 1.2. Opis provedenih aktivnosti na provođenju definiranih projekata unaprjeđenja
 - 1.3. Statistički podaci
- 2. Provođenje samoevaluacije
 - 2.1. Tim za samoevaluaciju
 - 2.2. Postupak samoevaluacije
- 3. Stanje kvaliteta studijskih programa u odnosu na definirane standarde i kriterije
- 4. Zaključci uz prijedloge aktivnosti za unaprjeđenje stanja
- 5. Prilozi

Opći podaci:

Naziv visokoškolske ustanove	
Adresa	
Kontaktni broj telefona i faksa	
E-mail	
Web-adresa	
Odgovorna osoba za samoevaluaciju	
Kontakti s odgovornom osobom	

- 1. Uvod
 - 1.1. Povijest organizacije visokoškolske ustanove
 - 1.2. Opis provedenih aktivnosti na provođenju definiranih projekata unaprjeđenja
 - 1.3. Statistički podaci
- 2. Provođenje samoevaluacije
 - 2.1. Tim za samoevaluaciju
 - 2.2. Postupak samoevaluacije
- 3. Stanje kvaliteta studijskih programa u odnosu na definirane standarde i kriterije
 - 3.1 Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa
 - 3.2 Stvaranje i prihvatanje studijskih programa
 - 3.3 Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta
 - 3.4 Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje
 - 3.5 Ljudski potencijali
 - 3.6 Resursi i financiranje
 - 3.7 Upravljanje informacijama o studijskim programima
 - 3.8 Obavješćavanje javnosti o studijskim programima
 - 3.9 Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa
 - 3.10 Mobilnost akademskog osoblja i studenata
- 4. Zaključci uz prijedloge aktivnosti za unaprjeđenje stanja
- 5. Prilozi

Obrazac Povjerenstva domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa

Naziv visokoškolske ustanove:

Adresa:

Datum posjete:

Sastav Povjerenstva:

Povjerenstvo domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa radi u skladu s Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 100/11 i 26/19) i Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 96/16).

Sadržaj

Izvešće Povjerenstva domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa 1

Uvodne napomene

1. Povjerenstvo

1.1 Sastav

1.2 Zadatak / uloga

1.3 Metod rada

1.3.1. Priprema

1.3.3. Posjeta visokoškolskoj ustanovi

1.3.3. Pisanje izvješća Povjerenstva

1.3.4. Formiranje mišljenja

2. Izvešće

2.1. Opće informacije o visokoškolskoj ustanovi

2.2. Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova

2.2.1. Politika osiguranja kvaliteta

2.2.2. Izrada i odobravanje programa

2.2.3. Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

2.2.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

2.2.5. Nastavno osoblje

2.2.6. Resursi za učenje i podrška studentima

2.2.7. Upravljanje informacijama

2.2.8. Obavješćavanje javnosti

2.2.9. Kontinuirano praćenje i periodična revizija programa

2.2.10. Periodično vanjsko osiguranje kvaliteta

3. Mišljenje o ishodu akreditacije

4. Prilozi

Uvodne napomene

Povjerenstvo stručnjaka iznosi svoje mišljenje na temelju Samoevaluacijskog izvješća i opisuje zatečeno stanje na visokoškolskoj ustanovi u skladu s Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 100/11 i 26/19) i Odlukom o kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 96/16).

1. Povjerenstvo

1.1 Sastav

Povjerenstvo stručnjaka je imenovana rješenjem Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, broj: _____ datum: _____, u sastavu:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

1.2 Zadatak /uloga

Povjerenstvo stručnjaka ima zadatak:

- izvršiti evaluaciju kriterija i indikatora za akreditaciju visokoškolske ustanove
- uočiti dobre i loše strane visokoškolske ustanove
- definirati preporuke za unaprjeđenje visokoškolske ustanove.

1.3 Metod rada

Procedura rada povjerenstva stručnjaka obuhvata sljedeće faze:

1.3.1 Priprema

Svi članovi povjerenstva stručnjaka analiziraju samoevaluacijsko izvješće i njegove priloge, definiraju listu pitanja, daju preliminarnu ocjenu ispunjenosti kriterija, s argumentima na temelju podataka iz samoevaluacijskog izvješća.

Posjeta visokoškolskoj ustanovi

U komunikaciji s visokoškolskom ustanovom i članovima povjerenstva stručnjaka, tajnika organizira posjetu ustanovi. Trajanje posjete je u prosjeku dva do tri dana, u zavisnosti da li je predmet akreditacije sveučilište ili visoka škola. U toku posjete povjerenstvo održava intervjue s predstavnicima sljedećih grupa: menadžment, akademsko osoblje, tim za samoevaluaciju, studenti, alumni, predstavnici privrede i prakse. Tokom posjete članovi povjerenstva održavaju konzultativne sastanke bez predstavnika visokoškolske ustanove.

Pisanje izvješća povjerenstva

Na temelju samoevaluacijskog izvješća, zatečenog stanja na visokoškolskoj ustanovi, podacima dobivenim tokom intervjua s predstavnicima svih zainteresiranih strana, tajnik povjerenstva piše nacrt izvješća koji šalje članovima povjerenstva na komentare i usuglašavanje.

Formiranje mišljenja

Povjerenstvo, u pravilu, odluke donosi konsenzusom, s tim da ako se konsenzus ne postigne svaki član povjerenstva može izdvojiti svoje mišljenje. Povjerenstvo ispunjenost svakog kriterija za akreditaciju ocjenjuje opisno i to sljedećim ocjenama:

- potpuno ispunjen;
- znatno ispunjen;
- djelomično ispunjen;
- neispunjen.

2. Izvješće

2.1 Opće informacije o visokoškolskoj ustanovi

Naziv, adresa i e –mail institucije	
Internet adresa	
Naziv, broj i datum akta o osnivanju	
Porezno-identifikacijski broj	
Ime, prezime i adresa (naziv i sjedište) osnivača	
Broj i datum odluke o imenovanju osobe ovlaštene za zastupanje	
Broj i datum dozvole za rad visokoškolske ustanove	
Broj i datum dozvole za rad izvan sjedišta	
Kontakt osoba (za posjetu)	
Broj telefona	

2.2 Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova

2.2.1 POLITIKA OSIGURANJA KVALITETA

2.2.1.1. Visokoškolska ustanova definiše svoju viziju i misiju kojima djelotvorno vodi svoje aktivnosti. Vizija i misija su izrađene i revidirane u konzultacijama s relevantnim zainteresiranim stranama i javno su dostupne

- Da li su misija i vizija visokoškolske ustanove prihvaćene od strane upravljačkih tijela ustanove i da li su javno objavljene?
- Tko su sudionici u konzultacijama u izradi misije i vizije, kakav je njihov doprinos?
- Da li je misija realna, provodljiva, motivirajuća i jasna, te na koji način se prati ostvarivanje utvrđene misije i vizije (mehanizmi promjena)?

2.2.1.2 Visokoškolska ustanova ima djelotvoran sustav i procedure za provođenje, praćenje i dalji razvoj svoje strategije i akcijskih planova. Visokoškolska ustanova izrađuje i redovno revidira svoju strategiju, u konzultacijama sa svim relevantnim zainteresiranim stranama. Strategija se formalno prihvaća i javno je dostupna. Ona se odnosi na nastavni proces, istraživački rad/razvoj umjetnosti i doprinos razvoju društva, uključujući konkretne i ostvarive strateške ciljeve i aktivnosti visokoškolske ustanove.

- Da li su u izradi strategije sudjelovali svi zainteresirani akteri (akademska zajednica, studenti, predstavnici poslodavaca, asocijacija alumni, predstavnici osnivača i predstavnici društvene zajednice i dr.)?
- Da li su utvrđeni strateški ciljevi jasni, realni i provodljivi, kao i da li indikatori ispunjenosti odgovaraju svrsi strategije?

2.2.1.3. Visokoškolska ustanova ima formalno definiranu i javno dostupnu politiku i procedure za unutarnje osiguranje kvaliteta, koje obuhvaćaju i jasne odgovornosti. Te procedure su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove.

- *Na koji način se na ustanovi provodi politika unutarnjeg osiguranja kvaliteta u praksi (organizacijska struktura osiguranja kvaliteta)?*
- *Da li ustanova ima jasno definirano kako će provoditi, pratiti i revidirati politiku unutarnjeg osiguravanja kvaliteta, te da li je to utvrđeno aktima (strategija unutarnjeg osiguravanja kvaliteta, strategija visokoškolske ustanove, statut, pravilnici, odluke Senata i drugih tijela i sl.)?*
- *Na koji način je organiziran proces unutarnjeg osiguranja kvaliteta i kako se prati?*
- *Tko je sve uključen u definiranje politike unutarnjeg osiguranja kvaliteta (propisani indikatori, rad odgovarajućeg tijela, osoba/e), na koji način provođenje unutarnjeg osiguranja kvaliteta utječe na unaprjeđenje rada visokoškolske ustanove itd.?*

2.2.1.4. Unutarnje osiguranje kvaliteta koristi mišljenja unutarnjih i vanjskih zainteresiranih strana, te podatke iz informacijskih i sustava za praćenje i evaluacije.

- *Na koji način implementacija sustava unutarnjeg osiguranja kvaliteta utječe na nastavni proces, istraživački rad/razvoj umjetnosti, razvoj društva i upravljačke i administrativne procese?*
- *Koji su osnovni pokazatelji uspješne implementacije unutarnjeg osiguranja kvaliteta u cilju kontinuiranog razvoja?*

2.2.1.5. Sustav unutarnjeg osiguranja kvaliteta je usmjeren ka stalnom unapređenju visokoškolske ustanove i pruža podršku poboljšanju nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosu razvoju društva i upravljačkim i administrativnim procesima.

- *Da li se na visokoškolskoj ustanovi vrše redovne evaluacije aktivnosti ustanove, analiza rezultata evaluacija i njihova obrada za potrebe institucionalnog planiranja i razvoja visokoškolske ustanove?*

2.2.1.6 Visokoškolska ustanova ima strategiju za međunarodne aspekte rada koja je usklađena sa strategijom ustanove i u kojoj je dat pregled njenih međunarodnih aktivnosti kao što su međunarodni projekti, bilateralni sporazumi, zajednički programi, itd.

- *Da li visokoškolska ustanova planski razvija svoju međunarodnu suradnju, te da li je plan aktivnosti definiran u strategiji međunarodne suradnje ili u okviru strategije ustanove?*
- *Koje oblike međunarodne suradnje ostvaruje visokoškolska ustanova?*
- *Koja je praktična korist za visokoškolsku ustanovu ostvarenu kroz međunarodnu suradnju (održivost rezultata provedenih projekata)?*
- *Na koji način ustanova definira procedure i korištenje resursa radi provođenja utvrđenih ciljeva međunarodne suradnje (dostupnost, pristup, mogućnost apliciranja, transparentnost informacija itd.)?*

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.2. IZRADA I ODOBRAVANJE PROGRAMA

2.2.2.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za stvaranje i prihvatanje studijskih programa koje su u skladu sa strategijom visokoškolske ustanove

- *Da li su navedene procedure i akti koji reguliraju stvaranje i prihvatanje studijskih programa (statut, pravilnici itd.)?*
- *Da li su opisane procedure prihvatanja ovih akata unutar ustanove (znanstveno/umjetničko-nastavnih vijeća, relevantnih odbora, sjednice senata, itd.)?*
- *Da li su u procesu stvaranja i prihvatanja studijskih programa sudjelovale sve zainteresirane strane?*
- *Koje tijelo na visokoškolskoj ustanovi pokreće postupak izmjene studijskog programa?*
- *Na temelju kojih pokazatelja se definiraju potrebe za stvaranjem novih studijskih programa (utjecaj tržišta rada/zaposlenosti; privredno lokalno ili regionalno okruženje; zainteresiranost budućih studenata) i relevantnost sudionika u konzultacijama?*

2.2.2.2. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure kojima osigurava da su planirani ishodi učenja i korištenje sustava kredita izraženih kroz ECTS bodove u skladu s važećim kvalifikacijskim okvirom, da se primjenjuju na sve studijske programe, te da su predviđene prilike za stjecanja znanja i vještina izvan ustanove.

- *Da li su ishodi učenja razvijeni i objavljeni za svaki studijski program i svaki kolegij/predmet i na koji način se određuje očekivano opterećenje studenata?*
- *Da li ishodi učenja jasno opisuju znanja i vještine koje će studenti imati nakon završetka studija?*
- *Koje se nastavne metode koriste za prenošenje znanja i da li su adekvatne te da li potiču studente na samostalno učenje i vlastitu odgovornost?*
- *Na koji način je studentima omogućeno da primjenjuju stečena nova praktična znanja kao što su: stručna praksa,*

volontiranje, kao i druge mogućnosti za stjecanje znanja i vještina izvan nastave?

- *Kako se osigurava da alociranja ECTS bodova predstavlja realnu procjenu količine studentskog opterećenja?*

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.3. UČENJE, PODUČAVANJE I VREDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

2.2.3.1. Visokoškolska ustanova primjenjuje procedure kojima se garantuje pravičan, transparentan i dosljedan način ocjenjivanja studenata i kojima se predviđa mogućnost žalbi studenata. Procedure su formalizirane i javno su dostupne.

- *Da li se prihvaćene procedure za ocjenjivanje studenata transparentne i da li se dosljedno primjenjuju?*
- *Da li procedure za ocjenjivanje reguliraju kontinuirano praćenje i ocjenjivanje napretka studenata za svaki nastavni predmet, postojanje mogućnosti uvida u radove, te žalbene procedure i mogućnost polaganja ispita pred povjerenstvom?*
- *Da li je unaprijed, odnosno na početku svakog semestra naveden raspored ispita s terminima, lokacijama i imenima odgovornih nastavnika?*
- *Da li su na visokoškolskoj ustanovi utvrđene i prihvaćene procedure za ocjenjivanje i žalbe studenata i gdje se one objavljuju (studenti su unaprijed upoznati s procedurama i metodama ocjenjivanja u slučaju pismenog/praktičnog rada, usmenog ispitivanja, seminarskog rada itd., rasporedom ispita; rezultati ispita su javni)?*
- *Tko i na koji način vrši praćenje implementacije procedura (upitnici, ankete, evaluacije, broj žalbi, broj odustajanja, prolaznost)?*
- *Kako u praksi ishodi žalbenih procedura utječu na unaprijeđenje nastavnih procesa i napredak studenta kroz studije?*

2.2.3.2. Visokoškolska ustanova potiče aktivan angažman studenata u procesima upravljanja

- *Na koji način su studenti uključeni u upravljanju visokoškolskom ustanovom i u sustav unutarnjeg osiguranja kvaliteta?*
- *Koji akti reguliraju angažman studenata, a koji definiraju način izbora studenata u upravnim tijelima, sudjelovanje studenata u radu tijela za osiguranje i razvoj kvaliteta, u anketiranju studenata, kao i u drugim aktivnostima visokoškolske ustanove?*
- *Na koji način visokoškolska ustanova potiče i podržava rad studentskih tijela, kao i izbor studentskog vodstva i studentskih predstavnika u upravljačkim tijelima visokoškolske ustanove?*

2.2.3.3. Visokoškolska ustanova potiče i osigurava međunarodnu mobilnost studenata i zaposlenih, te rukovodi sustavom za širenje njihovih iskustava i primjera dobre prakse.

- *Na koji način visokoškolska ustanova potiče i osigurava međunarodnu mobilnost studenata i zaposlenih, te način širenja stečenih iskustava i primjera dobre prakse?*
- *Na koji način visokoškolska ustanova potiče akademsko osoblje i studente na odlazak na studijske boravke ili razmjene u inozemstvo?*
- *Da li visokoškolska ustanova osigurava uvjete za dolazak gostujućih profesora i studenata iz inozemstva, gostovanja akademskog osoblja visokoškolske ustanove na inozemnim univerzitetima, organiziranju međunarodnih ljetnih škola itd?*

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.4. UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

2.2.4.1. Visokoškolska ustanova osigurava adekvatne uvjete i pruža podršku akademskom napredovanju studenata, osiguravajući jednake mogućnosti

- *Da li ustanova ima prihvaćene procedure upisa studenata, procedure priznavanja postignuća i vremena studija na drugoj visokoškolskoj ustanovi?*
- *Da li se procesi i kriteriji upisa provode dosljedno i transparentno, te da li su javno objavljeni?*
- *Da li visokoškolska ustanova kontinuirano prikuplja podatke i analizira uspjeh studenata (analiza prolaznosti) na razini studijskog programa, te da li poduzima aktivnosti, mjere i preporuke na unapređenju uspjeha studenata na temelju analiza prolaznosti, anketa i mišljenja studenata i nastavnog osoblja?*
- *Na koji način visokoškolska ustanova osigurava jednake uvjete za stjecanje znanja i kompetencija za studentsku populaciju (strani studenti, izvanredni studenti, zaposleni studenti, itd.) i bez obzira na njihovu nacionalnu, etničku, rasnu, spolnu pripadnost kao i adekvatan pristup i prostore za invalidne i osobe s posebnim potrebama?*
- *Na koji način visokoškolska ustanova pruža podršku studentima za akademsko napredovanje (mentori, savjetodavni servisi i servisi za pružanje podrške) i njihovu dostupnost?*

2.2.4.2. Visokoškolska ustanova ima uspostavljen sustav za priznavanje kvalifikacija i razdoblja studiranja u skladu s Lisabonskom konvencijom o priznavanju kvalifikacija, te prethodnog učenja.

- Na koji način visokoškolska ustanova dosljedno provodi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji obuhvaćaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij i priznavanje stečenih kvalifikacija?
- Na koji način visokoškolska ustanova provodi pravedno priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studiranja i prethodnog učenja, priznavanje neformalnog i informalnog učenja itd.?
- Na koji način je uspostavljen, implementiran i na koji način se prati sustav za priznavanje kvalifikacija na visokoškolskoj ustanovi u skladu s Lisabonskom konvencijom?

2.2.4.3. Visokoškolska ustanova pravovremeno studentima osigurava potvrdu/uvjerenje o diplomiranju, uključujući dodatak diplomi.

- *Na koji način se osigurava institucionalna dosljednost u priznavanju kvalifikacija kojom se promovira mobilnost (razdoblja studija i prethodnog učenja, uključujući priznavanje izvaninstitucionalnog i implicitnog učenja)?*
- *Da li visokoškolska ustanova ima i dosljedno primjenjuje proceduru izdavanja uvjerenja/potvrde o diplomiranju, kao i diplome i dodatka diplomi?*
- *Kojim internim aktima je regulirano izdavanje dodatka diplomi, a u skladu s važećim Naputkom o izdavanju Dodatka diplomi?*

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.5. NASTAVNO OSOBLJE

2.2.5.1. Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj akademskog osoblja

- *Koji je broj zaposlenih nastavnika, navesti broj zaposlenih nastavnika, prema službenoj dokumentaciji na visokoškolskoj ustanovi i svakom studijskom programu koji visokoškolska ustanova izvodi?*
- *Koji je omjer nastavnik/student, odnos vlastitog i gostujućeg kadra, dostupnost nastavnika studentima, pokrivenost nastave; omjer studenata i nastavnika po studijskom programu?*
- *Da li je na visokoškolskoj ustanovu angažiran dovoljan broj akademskog i neakademskog osoblja za provođenje svih studijskih programa?*
- *Da li visokoškolska ustanova redovno vrši analizu akademskog osoblja utemeljenu na indikatorima: planovima provođenja nastave, podacima o broju, spolu, starosti, stažu, zvanjima akademskog osoblja, omjeru broja stalno zaposlenih i vanjskih suradnika, omjeru broja nastavnik/student, analizi evaluacija nastavnika od strane studenata i sl.?*
- *Kolika je opterećenost nastavnika po studijskom programu u odnosu na norme? Da li je to pitanje regulirano internim dokumentima?*

2.2.5.2. Visokoškolska ustanova priprema plan zapošljavanja i planiranje razvoja karijere, u skladu s analizom koja se redovno provodi.

- *Na koji način se osigurava kontinuitet akademskog napredovanja i razvoj vlastitog kadra u cilju održivosti studijskih programa?*
- *Koji vid podrške visokoškolska ustanova pruža zaposlenima tokom trajanja profesionalnog usavršavanja?*
- *Na koji način visokoškolska ustanova osigurava financijske i druge resurse usmjerene na kontinuirani profesionalni razvoj?*

2.2.5.3 Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unaprjeđenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su s važećim zakonskim propisima. Članovi u sastavu povjerenstva za izbor u zvanje akademskog osoblja su kompetentni u datoj znanstvenoj/umjetničkoj oblasti (poljima i granama) u kojoj kandidat traži izbor u zvanje.

- *Da li visokoškolska ustanova ima definiranu i usvojenu proceduru za izbor akademskog osoblja, a koja se temelji na raspisivanju natječaja, poznatim kriterijima za izbor u znanstveno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja, rokovima, načinu evaluiranja znanstvenih i umjetničkih i nastavničkih dostignuća, sastavu povjerenstva za izbor i žalbenim procedurama, koje su definirane formalnim aktima?*
- *Na koji način se osigurava pravična i transparentna procedura zapošljavanja na visokoškolskoj ustanovi u skladu s planom i potrebama visokoškolske ustanove (proceduru natječaja, dinamika raspisivanja i provođenja natječajne procedure, žalbene procedure, kriteriji za odabir članova povjerenstva za izbor u zvanje i na koji način je definiran sukob interesa)?*

2.2.5.4 Visokoškolska ustanova pruža prilike za profesionalni razvoj svih svojih zaposlenih, te ih potiče da te prilike iskoriste

- *Navesti na koji način se vrši odabir osoblja kojem se pruža mogućnost za profesionalni razvoj (transparentnost procedura, unaprijed utvrđeni kriteriji za odabir, dobra informiranost), koju vrstu financijske podrške nudi visokoškolska ustanova (npr. ugovori, projekti, suradnja...)?*
- *Na koji način se prati provođenje planova zapošljavanja i planiranja razvoja karijere i usklađenost sa strategijom visokoškolske ustanove, te na koji način je omogućeno njihovo usavršavanje i obuka?*

2.2.5.5 Visokoškolska ustanova akademskom osoblju pruža adekvatne uvjete za aktivan angažman u oblasti istraživačkog rada.

- *Na koji način visokoškolska ustanova podržava aktivnosti istraživanja (servis za podršku istraživanja, podrška za dodjelu grantova), na koji način visokoškolska ustanova omogućava fleksibilnost između obveza istraživanja i nastave, koliko vremena akademsko osoblje može koristiti za istraživanje (razina opterećenja nastavnika)?*
- *Da li postoji mogućnost da se smanji nastavno opterećenje u razdoblju kada je planirano intenzivno istraživanje?*
- *Gdje, kako i kada visokoškolska ustanova prezentira publicistiku vlastitog nastavnog osoblja? Da li se vrše analize godišnje publicistike i prema kojim indikatorima?*
- *Da li ustanova kontinuirano prati i analizira financijska ulaganja u znanstveno-istraživačku infrastrukturu i korištenje istraživačkih kapaciteta, te priprema planove investicije u poboljšanje uvjeta za znanstveno-istraživački rad?*

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.6. RESURSI ZA UČENJE I PODRŠKA STUDENTIMA

2.2.6.1. Visokoškolska ustanova ima dovoljno resursa (učionice, laboratorije i laboratorijska oprema, računala, pojedinačni i grupni prostori za učenje, itd.) i uvjete za svo osoblje i sve studente

- *Da li je na visokoškolskoj ustanovi dostupno dovoljno resursa za obavljanje znanstvenih i nastavnih aktivnosti svim studentima i svom osoblju? Koliko je raspoloživog korisnog prostora po studentu?*
- *Da li visokoškolska ustanova raspolaže adekvatnim infrastrukturnim resursima (učionice, laboratorije, pojedinačni i grupni prostori za učenje, prostorije za nastavno osoblje i stručne i administrativne službe)?*
- *Da li visokoškolska ustanova osigurava dovoljno laboratorijskog prostora za učenje i znanstveno-istraživački rad po studijskom programu i u skladu s brojem studijskih programa?*

2.2.6.2. Visokoškolska ustanova ima biblioteku opremljenu adekvatnim brojem bibliotečnih resursa u štampanom i elektronskom obliku i odgovarajući prostor i opremu za korištenje knjižničnih usluga i za akademsko osoblje i za studente

- *Na koji način se osigurava dostupnost knjižničnih usluga akademskom osoblju i studentima (prostor, dostupnost, dostupna literatura u odnosu na broj studenata)?*
- *Koliki je broj knjiga po studentu, broj dostupnih znanstvenih baza i sl.?*
- *Da li su knjižnični prostori i čitaonice za studente adekvatno opremljeni, njihovim radom rukovodi stručno osoblje, radno vrijeme je podešeno potrebama studenata, akademskog osoblja, eventualno i vanjskim posjetiteljima?*
- *Da li visokoškolska ustanova osigurava kvaliteta knjižničnih usluga i resursa, usklađenost resursa s potrebama studijskih programa, i provodi ankete o zadovoljstvu korisnika?*

2.2.6.3. Visokoškolska ustanova sustavski i djelotvorno planira, koristi i provjerava svoje resurse, u skladu sa strateškim planom

- *Da li ustanova u cilju podrške nastavnom procesu i studentima raspolaže adekvatnim materijalno-tehničkim resursima i redovno vrši reviziju efikasnosti njihovog korištenja, prikuplja mišljenje osoblja i studenata o njihovoj dostupnosti i adekvatnosti, te sačinjava planove investiranja u resurse u cilju unaprjeđenja efikasnosti rada?*
- *Na temelju kojih pokazatelja utvrđuje kvalitetu postojećih i potrebe za novim resursima; mehanizam procjene adekvatnosti/kvaliteta knjižničnih resursa (aktualnost, starost, autori, usklađenost resursa sa studijskim programima koji se izvode u ustanovi...)?*

2.2.6.4. Visokoškolska ustanova zapošljava dovoljan broj administrativnog i pomoćnog osoblja

- *Da li je na visokoškolskoj ustanovi zaposleno dovoljno administrativnog i pomoćnog osoblja u cilju redovnog provođenja aktivnosti?*
- *Na koji način i koliko često se na visokoškolskoj ustanovi vrši analiza strukture i kompetencija svih zaposlenih (koji se podatci koriste tokom analize)?*

2.2.6.5. Visokoškolska ustanova ima adekvatne procedure i resurse za provođenje svoje strategije za međunarodne aspekte rada

- *Da li su navedene procedure za provođenje strategije za međunarodne aspekte rada?*
- *Da li su na ustanovi usvojeni pravilnici i procedure koje podržavaju međunarodnu mobilnost i priznavanje boravka u*

inozemstvu?

- *Da li se na visokoškolskoj ustanovi provode studijski programi na stranim jezicima (motivi za pokretanje), zajednički programi (partneri)?*
- *Da li visokoškolska ustanova ima potpisane sporazume o suradnji s drugim univerzitetima i institucijama u i izvan Bosne i Hercegovine?*

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA

2.2.7.1. Visokoškolska ustanova koristi informacijske sustave u cilju prikupljanja, analiziranja i korištenja informacija radi djelotvornosti i unaprjeđenja nastavnog procesa, istraživačkog rada/razvoja umjetnosti, doprinosa razvoju društva, upravljačkih i administrativnih djelatnosti

- *Na koji način je sustav unutaršnjeg osiguranja kvaliteta ustanove zasnovan na djelotvornim procesima prikupljanja i analize različitih vrsta informacija o djelatnosti i svim drugim aktivnostima visokoškolske ustanove?*

2.2.7.2. Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o napredovanju studenata kroz studije, stopi uspješnosti i napuštanja studija, omjeru studenata i nastavnog osoblja, itd.

- *Koje tijelo visokoškolske ustanove donosi odluke o uspostavljanju, održavanju i unapređivanju informacijskih sustava?*
- *Na koji način funkcionira informacijski sustav na visokoškolskoj ustanovi (npr. interne platforme, softver-centralizirani/decentralizirani sustav, itd.) u fazama prikupljanja, analiziranja i korištenja informacija; funkcioniranja baza(e) podataka studenata?*

2.2.7.3. Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o radu, starosnoj strukturi i kvalifikacijama akademskog osoblja, uključujući omjer vlastitog i gostujućeg osoblja

- *Koje informacije se sakupljaju (podaci o studentima po studijskom programu, ciklusima, godinama studija, spolnoj i starosnoj strukturi, razdoblju studiranja, procentu svršenih studenata)?*
- *Koji se podaci o akademskom i drugom osoblju prikupljaju (podaci o referentnosti akademskog osoblja, objavljenoj publicistici, angažmanu po predmetima, spolnoj i starosnoj strukturi, izboru u znanstveno-nastavno zvanje, itd.)?*

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.8. OBAVJEŠTAVANJE JAVNOSTI

2.2.8.1. Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici objavljuje relevantne informacije o svojim aktivnostima, uključujući informacije o studijskim programima i zvanjima koje nudi, a koje su jasne, točne, objektivne, aktualne i lako dostupne. Informacije se objavljuju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku

- *Tko je odgovoran za sadržaj informacija dostupnih na internetskoj stranici ustanove (informatičko/tehnička podrška o održavanju internet stranice; web redakcija)?*
- *Na koji način se prate informacije o zadovoljstvu korisnika ponuđenim informacijama (relevantnost, pravovremeno objavljivanje, preglednost,...)?*
- *Da li visokoškolska ustanova objavljuje potpune, precizne, jasne informacije o svom radu koja je namijenjena studentima, potencijalnim studentima i ostalim zainteresiranim osobama?*

2.2.8.2. Visokoškolska ustanova na svojoj internetskoj stranici pruža informacije o djelatnostima u oblasti istraživačkog rada i informacije o radu svog akademskog osoblja (publikacije, projekti, konferencije, itd)

- *Na koji način se promovira visokoškolska ustanova budućim studentima (posebna osoba u studentskoj službi koja pruža informacije samo budućim studentima), izrada i distribucija vodiča za bruoše, informacijski paketi koji sadrže sve relevantne podatke o studijskim programima, uključujući nastavni plan i program s brojem ECTS-a i drugi promotivni materijali)?*
- *Na koji način visokoškolska ustanova prati i podržava znanstveno/umjetničkoistraživački rad akademskog osoblja i o rezultatima prezentira informacije na svojoj internet stranici?*
- *Da li su svi relevantni podaci o misiji, viziji, strategiji, organizacionoj strukturi, menadžmentu, akademskom osoblju, studijskim programima i zvanjima, istraživačkoj aktivnosti i svim događajima i aktualnostima u radu visokoškolske ustanove na internetskoj stranici?*

- *Da li se internetska stranica redovno ažurira i da li je na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku?*

2.2.8.3. Visokoškolska ustanova osigurava sustavsku komunikaciju sa vanjskim zainteresiranim stranama

- *Da li visokoškolska ustanova ima utvrđenu politiku komuniciranja s javnošću i razvija komunikacionu strategiju kojom definira ciljne grupe (studenti, alumni, osnivač, društvena zajednica, privredno okruženje, itd.) kao i oblike komuniciranja sa svakom od ciljnih grupa kao i s javnošću?*

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA PROGRAMA

2.2.9.1. Visokoškolska ustanova redovno prati i dalje razvija svoje studijske programe, uz angažman zainteresiranih strana

- *Da li je revizija studijskih programa usmjerena na kontinuirano poboljšanje i to u skladu sa: novim znanstvenim/umjetničkim istraživanjima u određenoj disciplini, opterećenjem, napredovanjem i prolaznošću studenata, očekivanim potrebama i zadovoljstvom studenata, studijskim programom, okruženjem za učenje i pomoćnih službi, te njihovom podrškom u provođenju studijskog programa?*
- *Da li u reviziji i izmjeni postojećih studijskih programa sudjeluju sve zainteresirane strane?*
- *Da li visokoškolska ustanova prikuplja povratne informacije od poslodavaca, predstavnika službi za zapošljavanje, asocijacije alumni i drugih organizacija u vezi s kvalitetom studija i studijskih programa?*

2.2.9.2. Visokoškolska ustanova ima definirane i prihvaćene procedure za redovno praćenje provođenja studijskih programa

- *Da li se praćenje provođenja studijskih programa obavlja redovno u toku akademske godine putem analize izvješća i predloženih mjera za unaprjeđenje ?*

2.2.9.3. Visokoškolska ustanova analizira na koji način su procedure prikupljanja informacija i poduzetih aktivnosti utjecale na unaprjeđenje studijskog programa

- *Na koji način se osigurava financijski i materijalni resursi potrebni za unaprjeđenje studijskih programa?*
- *Da li se praćenje provođenja studijskih programa obavlja redovno, na temelju čega se određuju upisne kvote, tko sačinjava relevantne analize?*

2.2.10. PERIODIČNO VANJSKO OSIGURANJE KVALITETA

Visokoškolske ustanove trebaju periodično prolaziti postupak vanjskog osiguranja kvaliteta.

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

3. Mišljenje o ishodu akreditacije

Potpisi članova Povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

4. Prilozi

Obrazac 4 (Članak 30. Pravilnika)

Izvješće Povjerenstva domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji studijskih programa

Naziv visokoškolske ustanove:

Adresa:

Datum posjete:

Sastav Povjerenstva:

Povjerenstvo domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji visokoškolskih ustanova, odnosno njihovih studijskih programa radi u skladu sa Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 100/11 i 26/19) i Odlukom o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 47/17).

Sadržaj

Izvješće Povjerenstva domaćih i međunarodnih stručnjaka za ocjenjivanje i reviziju kvaliteta i davanje preporuka o akreditaciji studijskih programa 1

Uvodne napomene

1. Povjerenstvo

1.1 Sastav

1.2. Zadatak /uloga

1.3. Metod rada

1.3.1. Priprema

1.3.3. Posjeta visokoškolskoj ustanovi

1.3.3. Pisanje izvješća Povjerenstva

1.3.4. Formiranje mišljenja

2. Izvješće

2.1. Opće informacije o visokoškolskoj ustanovi

2.2. Kriteriji za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija

2.2.1. Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa

2.2.2. Stvaranje i prihvatanje studijskih programa

2.2.3. Učenje, podučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

2.2.4. Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

2.2.5. Ljudski potencijali

2.2.6. Resursi i financiranje

2.2.7. Upravljanje informacijama o studijskim programima

2.2.8. Obavješćavanje javnosti o studijskim programima

2.2.9. Kontinuirano praćenje, periodična evaluacija i revizija studijskih programa

2.2.10. Mobilnost akademskog osoblja i studenata

3. Mišljenje o ishodu akreditacije

4. Prilozi

Uvodne napomene

Povjerenstvo stručnjaka iznosi svoje mišljenje na temelju Samoevaluacijskog izvješća i opisuje zatečeno stanje na visokoškolskoj ustanovi u skladu s Odlukom o normama kojima se određuju minimalni standardi u području visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 100/11 i 26/19) i Odlukom o kriterijima za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 47/17).

1. Povjerenstvo*1.1 Sastav*

Povjerenstvo stručnjaka je imenovano rješenjem Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta, broj: _____ datum: _____, u sastavu:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

1.2 Zadatak /uloga

Povjerenstvo stručnjaka ima zadatak:

- izvršiti evaluaciju kriterija i indikatora za akreditaciju visokoškolske ustanove
- uočiti dobre i loše strane visokoškolske ustanove
- definirati preporuke za unaprjeđenje visokoškolske ustanove.

1.3 Metod rada

Procedura rada povjerenstva stručnjaka obuhvata sljedeće faze:

1.3.1 Priprema

Svi članovi povjerenstva stručnjaka analiziraju samoevaluacijsko izvješće i njegove priloge, definiraju listu pitanja, daju preliminarnu ocjenu ispunjenosti kriterija, s argumentima na temelju podataka iz samoevaluacijskog izvješća.

Posjeta visokoškolskoj ustanovi

U komunikaciji s visokoškolskom ustanovom i članovima povjerenstva stručnjaka, tajnik organizira posjetu ustanovi. Trajanje posjete je u prosjeku dva do tri dana, u zavisnosti da li je predmet akreditacije sveučilište ili visoka škola. U toku posjete povjerenstvo održava intervjue s predstavnicima sljedećih grupa: menadžment, akademsko osoblje, tim za samoevaluaciju, studenti, alumni, predstavnici privrede i prakse. Tokom posjete članovi povjerenstva održavaju konzultativne sastanke bez predstavnika visokoškolske ustanove.

Pisanje izvješća povjerenstva

Na temelju samoevaluacijskog izvješća, zatečenog stanja na visokoškolskoj ustanovi, podacima dobivenim tokom intervjua s predstavnicima svih zainteresiranih strana, tajnik povjerenstva piše nacrt izvješća koji šalje članovima povjerenstva na komentare i usuglašavanje.

Formiranje mišljenja

Povjerenstvo, u pravilu, odluke donosi konsenzusom, s tim da ako se konsenzus ne postigne svaki član povjerenstva može izdvojiti svoje mišljenje. Povjerenstvo ispunjenost svakog kriterija za akreditaciju ocjenjuje opisno i to sljedećim ocjenama:

- potpuno ispunjen;
- znatno ispunjen;
- djelomično ispunjen;
- neispunjen.

2. Izvješće**2.1 Opće informacije o visokoškolskoj ustanovi, odnosno studijskom programu**

Naziv, adresa i e-mail visokoškolske ustanove	
Internet adresa	
Naziv, broj i datum akta o osnivanju studijskog programa	
Porezno-identifikacijski broj	
Ime, prezime i adresa (naziv i sjedište) osnivača	
Broj i datum odluke o imenovanju osobe ovlaštene za zastupanje	
Broj i datum dozvole za rad visokoškolske ustanove	
Broj i datum dozvole za izvođenje studijskog programa	
Broj i datum dozvole za rad izvan sjedišta	
Kontakt osoba (za posjetu)	
Broj telefona	

2.2. Kriteriji za akreditaciju studijskih programa prvog i drugog ciklusa studija**2.2.1. POLITIKA OSIGURANJA KVALITETA STUDIJSKIH PROGRAMA**

2.2.1.1. Visokoškolska ustanova ima usvojenu i javno dostupnu politiku unutarnjeg osiguranja kvaliteta studijskih programa kao dio njenog strateškog upravljanja	
• Opis: 2.2.1.2 Politika osiguranja kvaliteta studijskih programa je usmjerena na promociju: istraživačkog rada, učenja i poučavanja, mobilnosti i internacionalizacije na studijskim programima, kao i sprečavanju plagijata radova nastavnika i završnih radova studenata • Opis: 2.2.1.3 Politika podržava razvoj kulture kvalitete u kojoj svi unutarnji sudionici doprinose kvalitetu studijskih programa, te definira način uključivanja vanjskih sudionika u tome	

- Opis:

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.2. STVARANJE I PRIHVAĆANJE STUDIJSKIH PROGRAMA

2.2.2.1. Visokoškolska ustanova ima uspostavljene procedure za stvaranje i prihvaćanje studijskih programa koji uključuju studente i sve zainteresirane strane.

- Opis:

2.2.2.2. Studijski programi su usklađeni sa znanstvenim i obrazovnim standardima i dostignućima određene znanstvene/umjetničke oblasti, zahtjevima srodnih znanstvenih oblasti u cilju stjecanja multidisciplinarnih znanja, zahtjevima tržišta rada i međunarodnih reformskih procesa.

- Opis:

2.2.2.3. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su jasno definirani i podudarni sa sadržajem studijskih programa i razinom ciklusa studija i u skladu su sa strategijom ustanove. Ciljevi studijskog programa i ishodi učenja su usporedivi s istim i/ili sličnim programima na visokoškolskim ustanovama u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.

- Opis:

2.2.2.4. Ishodi učenja su utvrđeni i navedeni na svakom razini studijskog programa, te su povezani sa standardima kvalifikacija, kvalifikacijskim okvirom u Bosni i Hercegovini i okvirom kvalifikacija europskog prostora visokog obrazovanja (FQ-EHEA).

- Opis:

2.2.2.5. Nastavni plan i program sadrži minimalno: pregled obveznih i izbornih predmeta, okvirni sadržaj nastavne materije za svaki od predmeta (podijeljeno prema broju sedmica/nastavnih jedinica u sklopu jednog semestra), opterećenje studenta po predmetu, bodovnu vrijednost svakog predmeta iskazanu u skladu sa ECTS-om, načine provjere i vrednovanja kontinuiranog stjecanja znanja studenta, bodovnu ECTS vrijednost završnog rada na I. i II. ciklusa studija, ovisno o statusu ustanove, metode osiguranja kvaliteta, listu obvezne i dopunske literature za svaki pojedini predmet, obveznu i specifičnu opremu za izvođenje programa/predmeta prema zahtjevima znanstvene/umjetničke oblasti.

- Opis:

2.2.2.6. Visokoškolska ustanova osigurava: interdisciplinarnost/multidisciplinarnost plana i programa, internacionalizaciju nastavnog plana i programa, interakciju s profesionalnom praksom, provođenje praktične nastave i aktivno sudjelovanje studenata u znanstvenom/umjetničkom istraživanju u okviru studijskog programa.

- Opis:

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.3. UČENJE, PODUČAVANJE I VREDNOVANJE USMJERENI NA STUDENTA

2.2.3.1. Akademsko osoblje koje izvodi nastavu je prethodno pripremljeno i motivirano za tu aktivnost, te u pripremi za tu aktivnost uzima u obzir rezultate anketa evaluacije kvaliteta učenja i poučavanja od strane studenata.

- Opis:

2.2.3.2. Akademsko osoblje motivira i uključuje studente na preuzimanje aktivne uloge u istraživačkom, znanstveno-istraživačkom i nastavno-obrazovnom procesu uz odgovarajuće usmjeravanje, konzultacije i podršku.

- Opis:

2.2.3.3. Studenti se ocjenjuju kroz javno dostupne procedure za pravedno, transparentno i dosljedno ocjenjivanje, kao i kroz različite oblike provjere znanja i vještina u skladu sa specifičnostima i postavljenim ciljevima studijskog programa.

- Opis:

2.2.3.4. Procedure ocjenjivanja reguliraju: organizaciju testova i ispita, kriterije i metode ocjenjivanja od strane ispitivača i povjerenstva, transparentnost ocjenjivanja i mogućnost žalbi studenata na ocjenjivanje.

- Opis:

2.2.3.5. Visokoškolska ustanova ima proceduru koja definira postupak izrade, strukturu i vrednovanje završnog rada studenata određenog ciklusa studija, kao i prava obveze studenta i mentora te uvjete za mentorstvo.

- Opis:

2.2.3.6. Predstavnici studenata su uključeni u rad tijela visokoškolske ustanove čija je mjerodavnost upravljanje i donošenje određenih odluka o studijskim programima.

- Opis:

2.2.3.7. Visokoškolska ustanova ima uspostavljen mehanizam i procedure za podršku studentima za savjetovanje o budućem razvoju karijere.

- Opis:

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.4. UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFICIRANJE

2.2.4.1. Upis studenata na studijski program bilo kojeg ciklusa vrši se na temelju zakonskih odrednica, jasnih i transparentnih kriterija koji uključuju provjere znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata i uspjeh u prethodnom školovanju, a u skladu s analiziranim društvenim potrebama i osiguranim resursima za izvođenje programa. Natječaj za upis se javno objavljuje na internetskoj stranici ustanove i u medijima.

- Opis:

2.2.4.2. Procedure za priznavanje visokoobrazovnih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja, a što podrazumijeva i priznavanje neformalnog i informalnog učenja su uspostavljene. Procedure za priznavanje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom o priznavanju.

- Opis:

2.2.4.3. Diplomiranim studentima se dodjeljuje dokument koji pojašnjava stečenu kvalifikaciju, uključujući ostvarene ishode učenja, te kontekst, razina, sadržaj i status studija koji su pohađali i uspješno završili.

- Opis:

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.5. LJUDSKI POTENCIJALI

2.2.5.1. Broj i kompetentnog akademskog (nastavnici i suradnici) i neakademskog osoblja za kvalitetnu provedbu studijskog programa je u skladu s odgovarajućim aktom mjerodavne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje.

- Opis:

2.2.5.2. Visokoškolska ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim potencijalima s jasnim i transparentnim kriterijima za zapošljavanje akademskog osoblja, zaduženjima, opterećenjem i odgovornostima, kriterijima za

profesionalni razvoj, napredovanje i stručno usavršavanje akademskog osoblja i mehanizme za praćenje rada akademskog osoblja, s mjerama za unapređenje. Opis:	
2.2.5.3. Visokoškolska ustanova primjenjuje pravične i transparentne procese i procedure kod zapošljavanja i unaprjeđenja zaposlenih. Procedure su utvrđene unaprijed, javno su dostupne i usklađene su s važećim zakonskim propisima. Članovi u sastavu povjerenstva za izbor u zvanje akademskog osoblja su kompetentni u datoj znanstvenoj/umjetničkoj oblasti (poljima i granama) u kojoj kandidat traži izbor u zvanje. Opis:	
2.2.5.4. Akademsko osoblje je posvećeno istraživačkom, odnosno znanstveno-istraživačkom i umjetničkom radu, posebno kroz međunarodne znanstveno-istraživačke projekte, te zajedničke aktivnosti mentora i studenta na iznalaženju grantova ili stipendija. Opis:	
2.2.5.5. Administrativnom i pomoćnom osoblju je omogućeno usavršavanje kroz sudjelovanje na obukama, posebno u vezi informatičkih sustava i sustava upravljanja. Opis: Ocjena ispunjenosti kriterija: Preporuke povjerenstva stručnjaka:	
2.2.6. RESURSI I FINANCIRANJE 2.2.6.1. Resursi za izvođenje studijskog programa koji u skladu s Preporukama Agencije o kriterijima za licenciranje visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Bosni i Hercegovini i odgovarajućim aktom mjerodavne obrazovne vlasti koja propisuje kriterije za licenciranje su dovoljni i dostupni studentima. - Opis: 2.2.6.2. Obvezna i specifična potrebna opremu za izvođenje studijskog programa/predmeta prema zahtjevima znanstvene oblasti/uže znanstvene oblasti je dostupna. Visokoškolska ustanova, osigurava obveznu i dopunsku literaturu za svaki pojedini predmet koja po sadržaju podržava provedbu predmeta. - Opis:	
2.2.6.3. Visokoškolska ustanova čini dostupnim studentima i akademskom osoblju dovoljan broj kompjuterskih prostorija s pristupom internetu i biblioteku s adekvatnom prostorijom za čitanje, pretraživačima i znanstvenim i drugim bazama podataka. Opis:	
2.2.6.4. Visokoškolska ustanova prati provedbu plana ulaganja u fizičke resurse i opremu za znanstveno-istraživački rad i nastavno-obrazovnu djelatnost. - Opis: 2.2.6.5. Visokoškolska ustanova osigurava kroz ugovorne odnose s drugim visokoškolskim ustanovama i istraživačkim centrima mogućnost korištenja njihovih resursa. - Opis: Ocjena ispunjenosti kriterija: Preporuke povjerenstva stručnjaka: 2.2.7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA O STUDIJSKIM PROGRAMIMA	

2.2.7.1. Sustav redovnog prikupljanja i obrade informacija o svim aspektima studijskih programa (o stupnju uspješnosti studenata, napuštanju studija, zadovoljstvu studenata, zaposlenosti svršenih studenata i slično) je uspostavljen i koristi se za unaprjeđenja kvaliteta studijskih programa.

- Opis:

2.2.7.2. Visokoškolska ustanova redovno prikuplja i analizira podatke o broju i starosnoj strukturi akademskog osoblja, polu, odnosu broja nastavnika i studenata, odnosu vlastitog i gostujućeg kadra, kao i podatke anketiranja osoblja od strane studenata.

- Opis:

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.8. OBAVJEŠTAVANJE JAVNOSTI O STUDIJSKIM PROGRAMIMA

2.2.8.1. Visokoškolska ustanova objektivno i pravovremeno obavještava javnost ažuriranim informacijama o svim aspektima odobrenih (licenciranih) i/ili akreditiranih studijskih programa koje nudi s posebnim osvrtom na definirane ciljeve studijskih programa i ishode učenja. Podaci o akademskim karijerama zaposlenog i angažiranog osoblja su javno objavljeni. Minimum 50 % ukupnih informacija je na engleskom jeziku.

- Opis:

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.9. KONTINUIRANO PRAĆENJE, PERIODIČNA EVALUACIJA I REVIZIJA PROGRAMA

2.2.9.1. Procedure za periodičnu evaluaciju, unaprjeđenje i prestrukturiranje postojećih studijskih programa su uspostavljene. Procedure uključuju mišljenja studenata i drugih unutarnjih i vanjskih zainteresiranih strana.

- Opis:

2.2.9.2. Visokoškolska ustanova periodično evaluira nastavni plan i program, nastavni proces, stupanj provođenja ishoda učenja i njihovu relevantnost za tržište rada putem anketiranja studenata, akademskog i administrativnog osoblja, te povratne informacije koristi za njegovo inoviranje i unaprjeđenje.

- Opis:

2.2.9.3. Visokoškolska ustanova prati i evaluira provedbu: akcijskog plana internacionalizacije, benefite od potpisanih ugovora o međunarodnoj suradnji, postotak stranih studenata i profesora; broj i napredak svojih studenata na stručnom usavršavanju u inozemstvu; upošljavanje diplomiranih studenata i sl.

- Opis:

2.2.9.4. Kvaliteta, suvremenost i dostupnost resursa se evaluiraju putem anketiranja akademskog osoblja i studenata.

- Opis:

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

2.2.10. MOBILNOST AKADEMSKOG OSOBLJA I STUDENATA

2.2.10.1. Mobilnost akademskog osoblja i studenata na studijskom programu se promovira i unaprjeđuje putem zajedničkih prijava i sudjelovanja na projektima s drugim visokoškolskim ustanovama iz zemlje i inozemstva.

- Opis:

2.2.10.2. Mehanizmi za ostvarivanje bilateralne i multilateralne razmjene studenata s inozemnim visokoškolskim ustanovama kroz različite programe i mreže studentske razmjene uz priznavanje vremena, ocjena i ECTS bodova ostvarenih tokom razmjene su uspostavljeni.

- Opis:

2.2.10.3. Visokoškolska ustanova kadrovski i finansijski osnažuje kapacitete službi za međunarodnu suradnju i dvosmjernu mobilnost akademskog osoblja i studenata. Ova služba prati i evaluira mobilnost, te senatu dostavlja Godišnje izvješće o mobilnosti akademskog osoblja i studenata, s prijedlogom mjera za unaprjeđenje.

- Opis:

Ocjena ispunjenosti kriterija:

Preporuke povjerenstva stručnjaka:

3. Mišljenje o ishodu akreditacije

Potpis članova Povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

4. Prilozi

Obrazac 5. (Članak 40. Pravilnika)

Ček-lista za internu i/ili eksternu evaluaciju studijskog programa

Pregled

Podaci o visokoškolskoj ustanovi/studijskom programu	
Naziv, adresa i e-mail adresa institucije	
Internet adresa	
Naziv, broj i datum akta o osnivanju	
Porezno-identifikacijski broj (PIB)	
Matični broj dodijeljen od Zavoda za statistiku	
Ime, prezime i adresa (naziv i sjedište) osnivača	
Broj i datum odluke o imenovanju osobe ovlaštene za zastupanje	
Broj i datum dozvole za rad visokoškolske ustanove/studijskog programa	
Broj i datum dozvole za rad izvan sjedišta	
Organizacijske jedinice koje se posjećuju i odgovorne osobe	
Kontakt osoba:	

Programi prijavljeni za evaluaciju

Naziv studijskog programa	Razina studija	Razina izlazne kvalifikacije

Informacije o studijskom programu

Na ne više od dvije strane dati pregled u kome su opisane prednosti, fundamentalne vrijednosti i pravac u kome se razvija studijski program. U ovom poglavlju se mogu navesti nedavne promjene, primijenjena inovativna rješenja ili sve ostalo što je bitno, a nije eksplicitno zahtijevano procesom akreditacije.

1. POLITIKA OSIGURANJA KVALITETA STUDIJSKIH PROGRAMA	Referenca
1. Da li postoji i da li je službeno prihvaćen dokument politike osiguranja kvaliteta na visokoškolskoj ustanovi i na razini SP (statut, pravilnik, strategija, politika, procedura) koji reguliraju način njenog donošenja. Opišite način na koji su interne zainteresirane strane uključene u izradu politike osiguranja kvaliteta studijskih programa te navedite dokaz o provedenim konzultacijama (zapisnici sa sastanaka, itd.) i:	Kriteriji 1. ESG 1.1. i
2. Službeno prihvaćen dokument politike osiguranja kvaliteta VŠU i SP, izrađen u suradnji s zainteresiranim stranama postoji, javno je objavljen i primjenjuje se u procesima i organizacijskim jedinicama. i:	☐
3. Službeno prihvaćen dokument politike osiguranja kvaliteta VŠU postoji, javno je objavljen, ali nije u potpunosti primijenjen.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)	☐

1.2 Objasnite da li politika osiguranja kvaliteta odražava odnos između istraživačkog rada, učenja i podučavanja. Na koji način se osigurava mobilnost i internacionalizacija na studijskim programima. i:	
1. Da li su strateškim dokumentima predviđeni mobilnosti i internacionalizacija studijskih programa? i:	☐
2. Da li postoje sustavska rješenja u cilju sprječavanja plagijata radova nastavnika i studenata? i:	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)	☐
1.3 Opišite kako se politika osiguranja kvaliteta primjenjuje i provodi u praksi kroz procese unutarnjeg osiguranja kvaliteta, te na koji su uključene zainteresirane strane. Na koji način se prati i revidira politika osiguranja kvaliteta?	
1. Zainteresirane strane su uključene i postoji dokaz o njihovom sudjelovanju u izradi politike osiguranja kvaliteta (zapisnici i sl.) i:	☐
2. Da li se politika osiguranja kvaliteta odnosi i na elemente aktivnosti ustanove koji su pod ugovoreni ili koje provode druge strane kroz ugovore s ustanovom? i:	☐
3. Da li postoji formalno uspostavljen i dokumentiran sustav osiguranja kvaliteta?	☐
4. Postoje procesi koji se ne odvijaju u skladu s politikom osiguranja kvaliteta i drugim strateškim dokumentima visokoškolske ustanove (objasniti). i:	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)	☐

2. STVARANJE I PRIHVAĆANJE STUDIJSKIH PROGRAMA	
2.1. Navedite procedure koje definiraju način stvaranja, prihvaćanja i proces razvoja studijskih programa, te uključenost studenata i drugih zainteresiranih strana u navedene procese. Postoje dokumenti kojima se regulira procedura donošenja i izmjena studijskih programa kao i kojima se definira sudjelovanje studenata i zainteresiranih strana (procedure za studijske programe). i:	
1. Da li je sadržaj studijskih programa (NPP, izlazne kvalifikacije, ishodi učenja, kompetencije) usklađen s politikama, ciljevima i strategijom visokoškolske ustanove? Na koji način studijski programi ispunjavaju svrhu visokog obrazovanja (znanstveni i obrazovni standardi i dostignuća, nesmetano napredovanje studenata, definiranje opterećenja pomoću ECTS bodova, prilike za praksu i zapošljavanje, zahtjevi tržišta rada, međunarodna prepoznatljivost). i:	☐
2. Navedeni su referentni studijski programi i objašnjene stručne sličnosti i razlike (primjeri). i:	☐
3. Navedeni su strukovni standardi za studijske programe, ishodi učenja i kompetencije svršenih studenata.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)	☐
2.2. Obrazovni ciljevi studijskog programa uključuju i ostvaruju četiri preporuke Savjeta Europe u vezi sa svrhom visokog obrazovanja (priprema studenata za aktivno sudjelovanje u društvu, priprema za njihove buduće karijere – doprinos njihovoj zaposlenosti, podršku osobnom razvoju i stvaranje široke napredne baze znanja i stimuliranje istraživačkog rada i inovacija – uključivanje studenata u projekte, izrade patenata, takmičenja itd. http://www.coe.int/t/dg4/highereducation/News/pub_res_EN.pdf Navedite dokumente koji definiraju obrazovne ciljeve studijskog programa kao i Opće i specifične kompetencije. i:	
1. Da li su i na koji način su studenti i osoblje studijskog programa upoznati s obrazovnim ciljevima studijskog programa. Navedite dokumente u skladu s kojima se vrši usklađivanje obrazovnih ciljeva, te dokumente koji dokazuju da je studijski program usporediv sa sličnim studijskim programima u regionu i Europi. i:	☐
1. Studijski program ima jasno definirane obrazovne ciljeve koji su usklađeni sa strateškim dokumentima i postoje dokazi njihove ostvarivosti i usporedivosti u odnosu na druge visokoškolske ustanove i studijske programe u zemlji i inozemstvu (dokazi). i:	☐

2. U elaboratu studijskog programa navedeno je s kojim studijskim programima je usporediv, što je zaista i ostvareno. <i>i:</i>	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)	☐
2.3. Da li su definirani ishodi učenja, na koji način i u kojim dokumentima. Također, navedite dokument koji sadrži kriterije vrednovanja ostvarivanja ishoda učenja i opišite postupak vrednovanja. Na koji način i prema kojem dokumentu se vrši računanje i dodjeljivanje ECTS kredita/bodova pojedinim predmetima? Navedite vezu s Kvalifikacijskim okvirom Europskog prostora visokog obrazovanja. <i>i:</i>	
1. Ishodi učenja su jasno definirani i vrši se vrednovanje ostvarivanja, za što postoje dokazi. Broj bodova koji se stiče u okviru predmeta ravnomjerno je raspoređen na predispitne i ispitne aktivnosti. <i>i:</i>	☐
2. Broj stečenih bodova na predmetima odgovara stvarnom opterećenju studenata.	☐
3. Izrađena je matrica ishoda učenja na razini studijskog programa koja jasno definira u okviru kojeg predmeta, u kojem obimu i kroz koje aktivnosti se ostvaruju definirani ishodi učenja. <i>i:</i>	☐
4. Postoji i koristi se službeno usvojen dokument koji definira svrhu i ciljeve izrade završnog rada i koji sadrži odgovarajuće indikatore za ocjenjivanje.	☐
5. Izlazne kompetencije studenata su obuhvaćene sadržajima u okviru nastavnih planova i programa (silabusi predmeta) sadržaji su ravnomjerno raspoređeni po predmetima.	☐
6. Stečene kvalifikacije stvarno oslikavaju stečenu razinu znanja. <i>i:</i>	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)	☐
2.4. Navedite nastavne planove i programe, te navedite dokumente iz kojih je vidljiva procedura za razvoj, reviziju i uvođenje inovacija u nastavne planove i programe. Na koji način se identificira potreba za prilagođavanjem nastavnih planova i programa? Opišite na koji način se provodi prilagođavanje, te na koji način je osigurana interdisciplinarnost i multidisciplinarnost planova i programa. <i>i:</i>	
1. Prilagođavanje NPP se vrši periodično u suradnji s relevantnim institucijama i u skladu sa zahtjevima tržišta rada o čemu postoje dokazi. <i>i:</i>	☐
2. Postoji jasno definirano opterećenje studenata (po broju tjedana/nastavnih jedinica, predmeta, vrijednosti izražene u ECTS, provjere i vrednovanja stjecanja znanja, bodovna vrijednost završnog rada na I. i II. ciklusu) <i>i:</i>	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)	☐
2.5. Da li je službeno predviđeno i definirano sudjelovanje studenata u znanstveno-istraživačkom radu te opisati način na koji se studenti uključuju u znanstveno-istraživački rad. Opišite koncept izvođenja praktične nastave, navedite ugovore koje visokoškolska ustanova ima sklopljene sa privrednim subjektima za izvođenje praktične nastave te druge načine organiziranja prakse za studente. <i>i:</i>	
1. Svi studenti drugog i trećeg ciklusa studija se uključuju u NIR i projekte kao vid prakse. <i>i:</i>	☐
2. Stručna praksa je organizirana od strane ustanove. Postoje ugovori s odgovarajućim partnerima, kao i dokazi da svi studenti prolaze kroz stručnu praksu (izvješća mentora itd.) <i>i:</i>	☐
3. Studentima je data mogućnost uključenja u NIR, ali ne postoje svi potrebni preduvjeti niti dovoljna zainteresiranost studenata.	☐
4. Postoje ugovori s privrednim subjektima za izvođenje praktične nastave, a praćenje se vrši putem dnevnika prakse za svakog studenta.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)	☐

3. UČENJE, PODUČAVANJE I OCJENJIVANJE USMJERENO NA STUDENTA	
3.1. Na koji način je osigurana podrška nastavnom osoblju za izvođenje nastave? Na koji način se vrše evaluacije rada nastavnog osoblja? Navedite metode kojima je omogućeno studentima da sudjeluju u evaluaciji nastavnog plana i programa i nastavnog procesa. Na koji način se ovakav pristup odražava na	

ocjenjivanje studenata? Navedite link na dokument kojim se regulira procedura ocjenjivanja studenata u kome se navodi struktura ocjene. Opišite način na koji su studenti upoznati s procedurom ocjenjivanja. i:	
1. Studenti direktno sudjeluju u stvaranju studijskih programa, procesa učenja i podučavanja i:	☐
2. Nije u potpunosti jasno na koji način se studenti mogu uključiti u proces stvaranja studijskih programa, proces učenja i podučavanja ili se mogu uključiti isključivo preko studentskih predstavnika.	☐
3. Primjenjuju se suvremene metode učenja, postoji dokaz da studenti zaista prisustvuju nastavi i vježbama.	☐
4. Planira se i vrednuje korištenje različitih metoda provođenja nastave i drugih oblika učenja. i:	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐
3.2. Opišite način na koji su studenti uključeni u Stvaranje procesa učenja na studijskom programu te na koji način se tretiraju različitosti studenata u načinu prihvaćanja znanja. Opišite način izvođenja nastave i odnos sa studentima, načine provjere znanja, konsultacija i drugih vrsta savjetovanja studenata u skladu s potrebama studenata. Opišite način na koji se planira provođenje nastavnog programa i kako se vrši izbor metoda i tehnologija učenja i podučavanja. i:	
1. Nastava se izvodi na način da se prilagođava potrebama i željama studenata po pitanju dodatnih konsultacija i interaktivnosti. i:	☐
2. Nastava se izvodi na način koji utvrđuje svaki nastavnik za svoj predmet.	☐
3. Obavlja se periodična provjera zadovoljstva studenata procesima učenja i provjere znanja kao i konzultacijama s nastavnim osobljem, te se dobiveni rezultati koriste pri unapređivanju ovih procesa. i:	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐
3.3. Navedite dokaz da su studenti uključeni u različita tijela visokoškolske ustanove koja se bave donošenjem odluka. i:	
1. Studenti imaju udjela u evaluacije nastavnog plana i programa i nastavnog procesa i rezultati se analiziraju radi identificiranja mjera poboljšanja. Studenti su uključeni u upravljačka tijela. i:	☐
1. Studenti nisu uključeni u evaluaciju nastavnih planova i programa, ali jesu u upravljačka tijela.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐
3.4. Navedite način na koji su studenti upoznati s dokumentima koji reguliraju proces obrazovanja, u koje spadaju i procedure žalbe te ostale mjere podrške studentima tokom studiranja. Da li su pokretane žalbe na postupke ocjenjivanja i kako su one riješene? i:	
1. Studenti su upoznati s pravilima studiranja, mogućnostima za razvoj karijere i procedurom žalbe, dokumenti su im stalno dostupni (web sajt, studentska služba, oglasna tabla). i:	☐
2. Rezultati anketiranja studenata u pogledu procedura i načina ocjenjivanja po predmetima su korišteni u razvoju istih.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐

4. UPIS I NAPREDOVANJE STUDENATA, PRIZNAVANJE I CERTIFIKOVANJE	
4.1. Opišite na koji način su osigurani transparentnost, konzistentnost i jednakost uvjeta za upis i napredovanje za sve studente. Na koji način se vrednuju rezultati prethodnog školovanja (postignuća)? Na koji način se osiguravaju resursi za provođenje upisnih procedura i dalji napredak studenata (dostupnost mentora)? i:	
1. Studenti su obaviješteni i upoznati sa svim procedurama i mogućnostima za napredovanje. i:	☐
2. Studenti nisu upoznati s procedurama koje osiguravaju jednake uvjete za napredovanje (dostupnost mentora).	☐
3. Ne postoje jasne procedure kojima se propisuje jednakost uvjeta za sve studente.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)	☐

4.1. Opišite na koji način se vrši priznavanje stečenih kvalifikacija. Da li na visokoškolskoj ustanovi postoje jasne procedure za priznavanje razdoblja ranijeg studija, te informalnog i neformalnog učenja? Kako se implementiraju procedure o priznavanju kvalifikacija i razdoblja prethodnog učenja?		
i:		
1. Studenti su upoznati s procedurama koje su u skladu sa Lisabonskom konvencijom.		☐
i:		
2. Procedure za priznavanje su uspostavljene, ali nije jasno na koji način se primjenjuju.		☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu)		☐
4.2. Opišite na koji način visokoškolska ustanova osigurava svršenim studentima sve relevantne informacije koje se odnose na stečenu kvalifikaciju. Navedite sadržaj dokumenta koji daje informacije o stečenoj kvalifikaciji, razini studija i kompetencijama.		
i:		
1. Da li dokumenti koje izdaje visokoškolska ustanova daju dovoljno informacija o stečenoj kvalifikaciji?		☐
i:		
2. Da li su studenti upoznati s procedurama kojima se regulira izdavanje i sadržaj dokumenata nakon završetka studija?		☐
i:		
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).		☐

5. LJUDSKI POTENCIJALI		
5.1. Na koji način je utvrđena politika i uvjeti zapošljavanja nastavnika i da li su uvjeti usuglašeni sa zakonskim zahtjevima?		
i:		
1. Ustanova ima uspostavljene jasne i transparentne procedure i kriterije usuglašene sa zakonskim zahtjevima za zapošljavanje nastavnika. Kriteriji naglašava značaj kompetencija nastavnika za proces podučavanja i (pravilnici o izborima):		☐
i:		
2. Procedure za zapošljavanje nastavnika primjenjuju se na pravičan način (primjer natječajne dokumentacije)		☐
i:		
3. Ustanova održava dokumentaciju o izboru i napredovanju nastavnika koja dokazuje ispunjavanje uvjeta kao što su:		☐
• znanstveni i stručni radovi nastavnika koji upućuju na znanstvenu oblast za koju se bira i predmete za koje je nastavnik odgovoran (bibliografija) • izvješće povjerenstva koje je provodilo proces izbora u kome se prepoznaje znanstvene oblast i kompetencije članova povjerenstva (izvješće o izboru) • odluka mjerodavnog tijela ustanove o izboru nastavnika koja odgovara izvješću i prijedloga povjerenstva. • životopis nastavnika u kojoj se prepoznaju kompetencije u području podučavanja.		
5.2. Navedite link na dokument kojim je definirana politika upravljanja ljudskim resursima (zapošljavanje, definiranje zaduženja i odgovornosti, imenovanje, promoviranje) te na koji način se vrši evaluacija, odnosno praćenje rada kadrova i analiza opterećenosti nastavnog akademskog kadra.		
i:		
1. Ustanova ima definiranu politiku upravljanja ljudskim resursima i politiku razvoja znanja i kompetencija nastavnika (politika upravljanja ljudskim resursima).		☐
i:		
2. Ustanova ima i provodi dugoročni i operativni plan razvoja ljudskih resursa i zapošljavanja novog kadra (plan i izvješća o provođenju plana).		☐
i:		
3. Ustanova povremeno vrši analize i evaluaciju kompetentnosti i napredovanja nastavnog osoblja.		☐
5.3. Opišite i navedite linkove na dokumente kojima se stimuliraju znanstvene aktivnosti akademskog osoblja i jačanje veze između istraživanja i obrazovanja.		
i:		
1. Ustanova izrađuje Godišnje izvješće o znanstvenim i stručnim aktivnostima (godišnja izvješća).		☐
2. Praćenje i analize znanstvenog i stručnog rada nastavnika vrši se na razini organizacionih jedinica (primjeri analiza)		☐
i:		
3. Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).		☐

5.4. Na koji način pomoćno i administrativno osoblje ima priliku da razvija svoje kompetencije? i:	
1. Ustanova planira i sprovodi obuke administrativnog osoblja. i:	☐
2. Usvrštavanje administrativnog osoblja se vrši samo na njihov zahtjev.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐

6. RESURSI I FINANCIRANJE	
6.1. Navedite dokumente ili link za evidencije i analize fizičkih resursa za učenje i podršku različitim kategorijama studenata (prostorni, knjižnični, informatički, laboratorijski i dr.) za izvođenje studijskog programa, te opišite njihovu dostupnost, a sve u skladu sa zahtjevima kriterija i standarda. Navedite pregled investicijskih ulaganja u razvoj ovih resursa. i:	
Ustanova redovno i planski vrši ulaganje u fizičke resurse kao podršku studentima i izvođenju nastave i:	☐
Ulaganja su sporadična, prema potrebi, ne postoji plan ulaganja	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐
6.2. Na koji način su studenti obaviješteni o resursima i uslugama koje su im na raspolaganju te da li je pomoćno i administrativno osoblje kvalificirano da pruži podršku studentima u ovom segmentu? i:	
Ustanova ima razrađen sustav informiranja studenata o raspoloživim resursima i plan obuka administrativnog i pomoćnog osoblja za pružanje podrške studentima prilikom korištenja resursa i:	☐
Potrebno je unaprijediti ovaj segment.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐

7. UPRAVLJANJE INFORMACIJAMA O STUDIJSKIM PROGRAMIMA	
7.1. Opišite strukturu i resurse informacijskih sustava (hardver, softver, metode analize podataka, baze znanja i dr.) i opišite na koji način se koriste analize za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima. i:	
1. Ustanova posjeduje informacijski sustav koji omogućava vršenje svih analiza koje se zahtijevaju u standardu. Rezultati analiza se koriste za definiranje projekata unaprjeđenja. i:	☐
2. Ustanova posjeduje informacijski sustav s ograničenim spektrom mogućih analiza.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐
7.2. Da li se vrše sljedeće analize: - struktura studentske populacije - napredovanje studenata kroz studije, stopa uspješnosti (prolaznost i prosjek ocjena i dr.) i napuštanja studija - zadovoljstvo studenata studijskim programima i načinom studiranja - ekonomski aspekti i raspoloživost nastavnih resursa (laboratorije, knjižnice, pristup internetu itd.) - razina (stupanj) zapošljavanja svršenih studenata - kvaliteta nastavnog kadra.	☐
Da, iz njih se identificiraju aktivnosti za unaprjeđenje o čijem sprovođenju postoje dokazi. i:	☐
Periodično se vrše pojedine analize.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐

8. OBAVJEŠTAVANJE JAVNOSTI O STUDIJSKIM PROGRAMIMA	
8.1. Opišite postupak objavljivanja informacija o radu visokoškolske ustanove, o studijskim programima koje izvode (internetska stranica, brošure, sredstva javnog obavješćavanja i slično). i:	

1. Informacije se redovno ažuriraju i objavljuju, vidljivost ustanove u javnosti je segment kojem se posvećuje velika pažnja s posebnim osvrtom na ciljeve i ishode učenja. <i>i:</i>	☐
2. Informacije dostupne i na bar jednom stranom jeziku (engl.) <i>i:</i>	☐
3. Postoji sustav komuniciranja sa studentima i osobljem (zajednička platforma ili slično) gdje se razmjenjuju informacije o predavanjima, konzultacijama, predispitnim obvezama, ispitima, kao i informacije o karijerama zaposlenog osoblja. <i>i:</i>	☐
4. Objavljuju se stope prolaznosti i prosječne ocjene po predmetima, podaci o zaposlenosti.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐

9. KONTINUIRANO PRAĆENJE I PERIODIČNA REVIZIJA STUDIJSKIH PROGRAMA	
9.1. Opišite način na koji visokoškolska ustanova prati i periodično revidira svoje programe s ciljem da se osigura da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Navedite link na dokument kojim se dokazuje da su izmjene vršene s ciljem kontinuiranog poboljšavanja programa. Opišite način na koji obavještavate studente i druge zainteresirane strane o aktivnostima na reviziji programa koje se poduzimaju ili planiraju. <i>i:</i>	
1. Prate se potrebe tržišta rada i vrše redovne revizije studijskih programa kako bi bili usklađeni s tržišnim potrebama. Ankete o studentskim očekivanjima, potrebama, zadovoljstvu programima se redovno sprovode i objavljuju (zapisnici o izvršenim revizijama). <i>i:</i>	☐
2. Revizija studijskih programa se vrši periodično uzimajući u obzir trendove i potrebe u privredi i tržištu rada, u skladu s potrebama privrede.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐
9.2. Opišite način na koji se vrši analiza potrebe za evaluacijom i unaprjeđenjem studijskih programa te kako zainteresirane strane uključujete u taj proces. <i>i:</i>	
1. Periodično sudjelovanje na skupovima koji se bave tržišnim kretanjima nakon čega se razgovara s predstavnicima tržišta rada i vrše analize potreba za unaprjeđenjem studijskih programa (zapisnici i analize). <i>i:</i>	☐
2. Prate se kretanja na tržištu i na odnosu tih kretanja donose zaključci o potrebi za unaprjeđenjem studijskih programa (analize i zapisnici o zaključcima). <i>i:</i>	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐
9.3. U kojoj mjeri su provedene mjere za unaprjeđenje koje su proistekle iz preporuka datih tokom prethodnih vanjskih evaluacija studijskih programa, ako ih je bilo. Ako nije bilo vanjskih evaluacija studijskih programa u prošlosti, navedite dokument koji sadrži analize koje su rezultirale mjerama za unaprjeđenje, a koje su nastale kao rezultat druge vrste evaluacije. Navesti rezultate ugovora o suradnji na domaćoj i međunarodnoj razini, te postotak razmjene studenata i osoblja. <i>i:</i>	
1. Postoje vanjske evaluacije studijskih programa i sve su mjere uspješno provedene, velika poboljšanja su proistekla. <i>i:</i>	☐
2. Nisu provedeni oblici vanjskih evaluacija studijskih programa, a mjere koje su sprovedene su rezultat unutarnjih evaluacija.	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐

10. MOBILNOST AKADEMSKOG OSOBLJA I STUDENATA	
10.1. Opišite sve aktivnosti (kadrovske, financijske, materijalno-tehničke) koje visokoškolska ustanove poduzima u cilju omogućavanja prijave i sudjelovanja u projektima koji za cilj imaju promociju mobilnosti nastavnog osoblja i studenata i internacionalizacije. <i>i:</i>	

1. Ustanova ima već razvijene kanale dvosmjerne razmjene nastavnika i studenata kao i uhodan način priznavanja stečenih znanja tokom razmjene. Aktivnosti su podrobno regulirane internim aktima ustanove (interni akti iz ove oblasti). i:	☐
1. Postoje dokazi o provedenoj mobilnosti akademskog osoblja i studenata. i:	☐
2. Razmjena je sporadična, zasnovana na prilikama koje se ukažu putem osobnih kontakata nastavnog osoblja.	☐
10.2. Opišite način na koji visokoškolska ustanova sudjeluje i omogućava programe razmjene studenata uz priznavanje ECTS bodova. Opišite način na koji se studentima omogućava da se informiraju o raspoloživim programima i načinima konkuriranja. Da li visokoškolska ustanova ima mogućnosti za dvosmjernu mobilnost i na koji način se u tom slučaju vrši priznavanje ECTS bodova? i:	☐
10.3. Opišite na koji način se prati i evaluira utjecaj međunarodne suradnje i provedene mobilnosti? i:	☐
1. Postoje dokazi o praćenju i evaluaciji utjecaja međunarodne suradnje i mobilnosti. i:	
2. Ne postoje dokazi o provođenju međunarodne suradnje i mobilnosti. i:	☐
Ništa od navedenog (objasnite u sljedećem redu).	☐

Obrazac 6. (članak 32. Pravilnika)

Petogodišnji plan akreditacije studijskih programa

Naziv visokoškolske ustanove:										
Redni broj	Naziv studijskog programa	Ciklus studija	Razina kvalifikacije prema QF-EHEA	Vrsta studija	Trajanje studija	Broj stečenih ECTS bodova	Model akreditacije (pojedinačna, klaster, recezija)	Ukupan broj studijskih programa u klasteru	Popis ostalih studijskih programa u klasteru	Rok podnošenja zahtjeva za akreditaciju
1.										
2.										
Zaključeno rednim brojem:			Potpis odgovorne osobe za visokoškolsku ustanovu:			Potpis odgovorne osobe za mjerodavnu obrazovnu vlast:			Mjesto i datum:	

Obrazac 7. (Članak 50. Pravilnika)

Aksijski plan implementacije preporuka Povjerenstva stručnjaka u postupku akreditacije visokoškolske ustanove/studijskog programa

Naziv kriterija					
PREPORUKA	Aktivnost	Nositelj	Način	Resursi	Rok

Naziv kriterija					
PREPORUKA	Aktivnost	Nositelj	Način	Resursi	Rok

Obrazac 8. (Članak 51. Pravilnika)

Godišnje izvješće o implementaciji Akcijskog plana implementacije preporuka

Naziv kriterija						
PREPORUKA	Aktivnost	Nositelj	Način	Resursi	Rok	Opis provedenih aktivnosti

Naziv kriterija						
PREPORUKA	Aktivnost	Nositelj	Način	Resursi	Rok	Opis provedenih aktivnosti

.....

Prilog broj 1

**Nomenklatura znanstvenih polja i grana unutar
znanstvenih područja**Znanstveno područje – **Prirodne znanosti**

Polje	Grana
1.1. Matematika	1.1.1. Čista matematika 1.1.2. Primijenjena matematika 1.1.3. Statistika i vjerojatnoća
1.2. Računalne znanosti i informatika	1.2.1. Računalne znanosti 1.2.2. Informatičke znanosti 1.2.3. Bioinformatika (razvoj hardvera svrstati u područje 2., a društvene aspekte u područje 5.)
1.3. Fizičke znanosti	1.3.1. Atomska, molekularna i kemijska fizika 1.3.2. Fizika kondenzirane tvari 1.3.3. Fizika čestica i polja 1.3.4. Nuklearna fizika 1.3.5. Fizika fluida i plazme 1.3.6. Optika 1.3.7. Akustika 1.3.8. Astronomija
1.4. Kemijske znanosti	1.4.1. Organska kemija 1.4.2. Neorganska i nuklearna kemija 1.4.3. Fizička kemija 1.4.4. Znanost o polimerima 1.4.5. Elektrokemija 1.4.6. Koloidna kemija 1.4.7. Analitička kemija
1.5. Zemlja i znanost o životnoj sredini	1.5.1. Znanosti o Zemlji – geoznanosti, multidisciplinarno 1.5.2. Mineralogija 1.5.3. Paleontologija 1.5.4. Geokemija i geofizika 1.5.5. Fizička geografija 1.5.6. Geologija 1.5.7. Vulkanologija 1.5.8. Znanosti o životnoj sredini 1.5.9. Meteorologija i znanosti o atmosferi 1.5.10. Klimatologija 1.5.11. Hidrologija, 1.5.12. Vodni resursi

1.6. Biološke znanosti	1.6.1. Stanična biologija 1.6.2. Virologija 1.6.3. Biokemija i molekularna biologija 1.6.4. Biokemijske istraživačke metode 1.6.5. Mikologija 1.6.6. Biofizika 1.6.7. Genetika i nasljeđivanje (medicinski aspekt ide u područje 3, medicinske znanosti) 1.6.8. Reproductivna biologija (Medicinski aspekt ide u područje 3) 1.6.9. Biologija razvoja/Razvojna biologija 1.6.10. Znanosti o bilju, botanika 1.6.11. Zoologija 1.6.12. Ornitologija 1.6.13. Entomologija 1.6.14. Bihevioralna biologija 1.6.15. Biologija slatkih voda, limnologija 1.6.16. Ekologija 1.6.17. Zaštita biodiverziteta 1.6.18. Biologija (teorijska, matematička, termička, kriobiologija, biološki ritam) 1.6.19. Evolucijska biologija 1.6.20. Druge biološke discipline
1.7. Ostale prirodne znanosti	

*Samo istraživanja statističkih metodologija, ali ne i istraživanja primijenjene statistike koja se klasificira pod odgovarajuće polje primjene (npr. ekonomija, sociologija, poljoprivreda, itd.).

Znanstveno područje – **Tehničko-tehnološke znanosti – inženjering i tehnologija**

Polje	Grana
2.1. Građevinarstvo i arhitektura	2.1.1. Građevinsko inženjerstvo 2.1.2. Arhitektonsko inženjerstvo 2.1.3. Konstrukcijsko inženjerstvo 2.1.4. Urbanističko i strukturno inženjerstvo 2.1.5. Prometno inženjerstvo
2.2. Elektrotehnika, elektronika i informatičko inženjerstvo	2.2.1. Elektrotehnika 2.2.2. Elektronika 2.2.3. Informatičko inženjerstvo 2.2.4. Elektrotehničko i elektroničko inženjerstvo 2.2.5. Robotika i automatska kontrola 2.2.6. Automatika i kontrolni sustavi 2.2.7. Komunikacijsko inženjerstvo i sustavi 2.2.8. Telekomunikacije 2.2.9. Računalni hardver i arhitektura 2.2.10. Softversko inženjerstvo

2.3. Strojarsтво / Strojarski inženjering	2.3.1. Opće mašinstvo 2.3.2. Primijenjena mehanika 2.3.3. Termodinamika 2.3.4. Zrakoplovno inženjerstvo 2.3.5. Strojarsko inženjerstvo 2.3.6. Audio inženjerstvo 2.3.7. Proizvodne tehnologije 2.3.8. Motori i motorna vozila
2.4. Kemijsko inženjerstvo	2.4.1. Kemijske tehnologije 2.4.2. Procesno inženjerstvo 2.4.3. Proizvodno-kemijsko inženjerstvo
2.5. Inženjerstvo materijala	2.5.1. Metalni materijali 2.5.2. Nemetalni materijali 2.5.3. Kompozitni materijali 2.5.4. Papir i drvo 2.5.5. Tekstili
2.6. Medicinsko inženjerstvo	2.6.1. Medicinsko inženjerstvo 2.6.2. Medicinska laboratorijska tehnologija
2.7. Inženjerstvo okoliša / za životnu sredinu	2.7.1. Okolišno i geološko inženjerstvo, geotehnika 2.7.2. Naftno inženjerstvo 2.7.3. Energija i goriva 2.7.4. Rudarstvo i obrada minerala 2.7.5. Daljinsko upravljanje
2.8. Biotehnologija okoliša / za životnu sredinu	2.8.1. Biotehnologija okoliša 2.8.2. Bioremedijacija, dijagnostičke biotehnologije (DNK čipovi i uređaji za biosenzoring) u upravljanju okolišem 2.8.3. Etički aspekti biotehnologije okoliša
2.9. Industrijska biotehnologija	2.9.1. Industrijska biotehnologija 2.9.2. Bioprocene tehnologije, biokatalize, fermentacija 2.9.3. Bioproizvodi, biomaterijali, bioplastika, biogoriva, bioizvedeni novi materijali
2.10. Nanotehnologija	2.10.1. Nanomaterijali 2.10.2. Nanoproceni
2.11. Ostale tehničko-tehnološke / inženjerske znanosti	2.11.1. Hrana i piće 2.11.2. Ostalo

Znanstveno područje – **Medicinske i zdravstvene znanosti**

Polje	Grana
3.1. Opća / Bazična medicina	3.1.1. Anatomija i morfologija 3.1.2. Humana genetika 3.1.3. Imunologija 3.1.4. Neuroznanosti 3.1.5. Farmakologija i farmacija 3.1.6. Medicinska kemija 3.1.7. Toksikologija 3.1.8. Fiziologija (uključujući citologiju) 3.1.9. Patologija

3.2. Klinička medicina	3.2.1. Andrologija 3.2.2. Ginekologija i akušerstvo 3.2.3. Pedijatrija 3.2.4. Kardiološki i kardiovaskularni sustavi 3.2.5. Periferne vaskularne bolesti 3.2.6. Hematologija 3.2.7. Dišni sustavi 3.2.8. Medicina kliničke njege i hitna medicina 3.2.9. Anesteziologija 3.2.10. Ortopedija 3.2.11. Kirurgija 3.2.12. Radiologija, nuklearna medicina i medicinsko slikanje 3.2.13. Transplantacija 3.2.14. Stomatologija, oralna kirurgija i medicina 3.2.15. Dermatologija i venerične bolesti 3.2.16. Alergologija 3.2.17. Reumatologija 3.2.18. Endokrinologija i metabolizam (uključujući dijabetes, hormone) 3.2.19. Gastroenterologija i hepatologija 3.2.20. Urologija i nefrologija 3.2.21. Onkologija 3.2.22. Oftalmologija 3.2.23. Otorinolaringologija 3.2.24. Psihijatrija 3.2.25. Klinička neurologija 3.2.26. Gerijatrija i gerontologija 3.2.27. Interna medicina 3.2.28. Obiteljska medicina 3.2.29. Klinička farmakologija 3.2.30. Klinička mikrobiologija 3.2.31. Integrativna i komplementarna medicina 3.2.32. Druge oblasti kliničke medicine
3.3. Zdravstvene znanosti	3.3.1. Znanosti o zdravstvenoj njezi i usluge (uključujući bolničku administraciju i financiranje zdravstvene njege) 3.3.2. Zdravstvena politika i usluge 3.3.3. Njega / Sestrinstvo 3.3.4. Nutricionizam, dijetetika 3.3.5. Javno zdravstvo i zdravlje životne sredine 3.3.6. Tropska medicina 3.3.7. Parazitologija 3.3.8. Infektivne bolesti 3.3.9. Epidemiologija 3.3.10. Medicina rada 3.3.11. Znanosti o športu i rekreaciji 3.3.12. Medicinska etika 3.3.13. Zavisništvo

3.4. Medicinska biotehnologija	3.4.1. Biootehnologija povezana sa zdravljem 3.4.2. Tehnologija manipulacije stanicama, tkivima, organima ili cijelim organizmom (potpomognuta reprodukcija) 3.4.3. Tehnologija identifikacije funkcioniranja DNK, proteina i enzima i kako oni utječu na napad bolesti i očuvanje zdravlja (dijagnostika zasnovana na genima i terapijske intervencije – farmakogenomika, terapija zasnovana na genima) 3.4.4. Biomaterijali koji se odnose na medicinske implantate, uređaje, senzore 3.4.5. Etika medicinske biotehnologije
3.5. Ostale medicinske znanosti	3.5.1. Forenzika 3.5.2. Sudska medicina 3.5.3. Druge medicinske znanosti

Znanstveno područje – Poljoprivredne znanosti

Polje	Grana
4.1. Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4.1.1. Poljoprivreda 4.1.2. Šumarstvo 4.1.3. Ribarstvo 4.1.4. Znanost o zemljištu 4.1.5. Hortikultura 4.1.6. Voćarstvo 4.1.7. Agronomija, uzgoj i zaštita bilja 4.1.8. Oplemenjivanje i zaštita biljaka
4.2. Zootehnika i mljekarstvo	4.2.1. Zootehnika 4.2.2. Mljekarstvo 4.2.3. Stočarstvo 4.2.4. Uzgoj kućnih ljubimaca
4.3. Veterinarstvo	4.3.1. Anatomija i fiziologija životinja 4.3.2. Reprodukcijska i sterilitet 4.3.3. Zdravstvena zaštita životinja 4.3.4. Epizootiologija i patologija 4.3.5. Zoohigijena i uzgojne bolesti 4.3.6. Bezbjednost hrane životinjskog porijekla
4.4. Poljoprivredna biotehnologija	4.4.1. Poljoprivredna biotehnologija i biotehnologija hrane 4.4.2. Tehnologije genetskih modifikacija, kloniranje stoke, selekcija uz pomoć markera, 4.4.3. Dijagnostika 4.4.4. Proizvodne tehnologije stočne hrane iz biomase 4.4.5. Etika poljoprivredne biotehnologije
4.5. Ostale poljoprivredne znanosti	

Znanstveno područje – Društvene znanosti

Polje	Grana
-------	-------

5.1. Psihologija	5.1.1. Opća psihologija 5.1.2. Specijalna psihologija 5.1.3. Razvojna psihologija 5.1.4. Socijalna psihologija 5.1.5. Klinička psihologija
5.2. Ekonomija i poslovanje / biznis	5.2.1. Ekonometrija 5.2.2. Gospodarski odnosi 5.2.3. Poslovanje / biznis i menadžment 5.2.4. Ekonomska teorija i politika 5.2.5. Marketing 5.2.6. Računovodstvo i revizija 5.2.7. Financije 5.2.8. Primijenjena statistička analiza 5.2.9. Trgovina, turizam i hotelijerstvo
5.3. Edukacijske / obrazovne znanosti	5.3.1. Opće obrazovanje, uključujući: 5.3.2. Obuku 5.3.3. Pedagogiju 5.3.4. Didaktiku 5.3.5. Specijalno obrazovanje
5.4. Sociologija	5.4.1. Opća sociologija 5.4.2. Demografija 5.4.3. Antropologija 5.4.4. Etnologija 5.4.5. Socijalni rad
5.5. Pravo	5.5.1. Državno i međunarodno javno pravo 5.5.2. Građansko pravo 5.5.3. Povijest države i prava 5.5.4. Kazneno pravo 5.5.5. Javna uprava 5.5.6. Gospodarsko pravo 5.5.7. Kazneno financijsko pravo 5.5.8. Poslovno pravo 5.5.9. Ostalo – Kriminologija, Penologija
5.6. Političke znanosti	5.6.1. Opće političke znanosti 5.6.2. Javna uprava 5.6.3. Teorija organizacije
5.7. Socijalna i ekonomska geografija	5.7.1. Društveni aspekti znanosti o okolišu 5.7.2. Ekonomska i kulturna geografija 5.7.3. Urbane studije (Planiranje i razvoj) 5.7.4. Planiranje transporta i društveni aspekti transporta
5.8. Mediji i komunikacije	5.8.1. Novinarstvo 5.8.2. Društvene informacijske znanosti 5.8.3. Knjižničarstvo 5.8.4. Mediji i socio-kulturološke komunikacije 5.8.5. Odnosi s javnošću 5.8.6. Arhivistika i dokumentalistika
5.9. Ostale društvene znanosti	

Znanstveno područje – Humanističke znanosti

Polje	Grana
6.1. Povijest i arheologija	6.1.1. Povijest 6.1.2. Arheologija

6.2. Jezici i književnost	6.2.1. Opće studije jezika 6.2.2. Specifični jezici 6.2.3. Opće studije književnosti 6.2.4. Teorija književnosti 6.2.5. Specifične književnosti 6.2.6. Lingvistika
6.3. Filozofija, etika i religija	6.3.1. Filozofija 6.3.2. Povijest i filozofija znanosti i tehnike 6.3.3. Etika 6.3.4. Teologija 6.3.5. Religijske studije
6.4. Umjetnost	6.4.1. Kazalište 6.4.2. Filmske umjetnosti 6.4.3. Elektroničke umjetnosti 6.4.4. Muzičke umjetnosti 6.4.5. Likovne umjetnosti 6.4.6. Dramaturgija 6.4.7. Folkloristika 6.4.8. Dizajn
6.5. Ostale humanističke znanosti	

681

Na temelju stavka 4. članka 14. Zakona o srednjoj školi („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj: 11/01, 17/04 i 15/12) i članka 8. Pravilnika o postupku utvrđivanja uvjeta za upis u Registar srednjih škola te o sadržaju i načinu vođenja Registra („Službene novine Kantona Središnja Bosna“, broj 3/05), Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta objavljuje

**POPIS
VERIFICIRANIH SREDNJIH ŠKOLA
U KANTONU SREDIŠNJA BOSNA
UPISANIH U REGISTAR SREDNJIH ŠKOLA,
ZA 2024/2025. ŠKOLSKU GODINU**

I.

Ovaj Popis sadrži podatke o svim srednjim školama u Kantonu Središnja Bosna koje su verificirane i upisane u Registar srednjih škola (u daljnjem tekstu: Registar), za 2024/2025. školsku godinu.

II.

1. SREDNJA STRUČNA ŠKOLA, BUGOJNO, upisana je u Registar pod rednim brojem 8, na stranicama 93. – 96. Javna ustanova Srednja stručna škola, Bugojno, ispunjava uvjete za obrazovanje redovnih i izvanrednih učenika u skladu s odgovarajućim nastavnim planom i programom Škole, i to:

- **Mašinska struka (III. stupanj)**

Zanimanja: automehaničar, plinski i vodoinstalater, operater na CNC mašinama, zavarivač

- **Elektrotehnička struka (III. stupanj)**

Zanimanja: elektroinstalater, elektromehaničar

- **Saobraćajna struka (IV. stupanj)**

Stručna zvanja: tehničar drumskog saobraćaja, tehničar PTT saobraćaja

- **Saobraćajna struka (III. stupanj)**

Zanimanje: vozač motornih vozila

- **Trgovinska struka (III. stupanj)**

Zanimanje: prodavač.

2. MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA „GIMNAZIJA BUGOJNO“, BUGOJNO, upisana je u Registar pod rednim brojem 6, na stranicama 89. – 92. Javna ustanova Mješovita srednja škola „Gimnazija Bugojno“, Bugojno, ispunjava uvjete za obrazovanje redovnih učenika u skladu s odgovarajućim nastavnim planom i programom Škole, i to:

- **Opća gimnazija (IV. stupanj)**

- **Medicinska struka (IV. stupanj)**

Stručno zvanje: medicinska sestra – tehničar.

3. SREDNJA TEHNIČKA ŠKOLA, BUGOJNO, upisana je u Registar pod rednim brojem 22, na stranicama 121. – 124. Javna ustanova Srednja tehnička škola, Bugojno, ispunjava uvjete za obrazovanje redovnih i izvanrednih učenika u skladu s odgovarajućim nastavnim planom i programom Škole, i to:

- **Mašinska tehnička škola (IV. stupanj)**

Stručno zvanje: mašinski tehničar konstruktor na računaru, mašinski tehničar za kompjutersko upravljanje mašinama

- **Elektrotehnička škola (IV. stupanj)**

Stručna zvanja: elektrotehničar računarstva i informatike, elektrotehničar energetike obnovljivih izvora energije i elektronike, elektrotehničar računarske tehnike i automatike

- **Građevinska tehnička škola (IV. stupanj)**

Stručno zvanje: građevinski tehničar, arhitektonski tehničar

- **Ekonomska škola (IV. stupanj)**

Stručno zvanje: ekonomski tehničar, bankarski tehničar, komercijalni tehničar.

4. MJEŠOVITA SREDNJA ŠKOLA BUSOVAČA, BUSOVAČA, upisana je u Registar pod rednim brojem 16, na stranicama 109. – 112. Javna ustanova Mješovita srednja škola Busovača, Busovača, ispunjava uvjete za obrazovanje redovnih i izvanrednih učenika u skladu s odgovarajućim nastavnim planom i programom Škole, i to:

- **Ekonomska škola (IV. stupanj)**

Stručna zvanja: ekonomski tehničar (IV. stupanj), bankarski tehničar (IV. stupanj)

- **Mašinska tehnička škola (IV. stupanj)**

Stručna zvanja: mašinski tehničar – konstruktor na računaru (IV. stupanj), mašinski tehničar za kompjutersko upravljanje mašinama (IV. stupanj)

- **Mašinska stručna škola (III. stupanj)**

Zanimanja: automehaničar (III. stupanj), zavarivač (III. stupanj), instalater centralnog grijanja (III. stupanj)

- **Poljoprivredna tehnička škola (IV. stupanj)**

Stručna zvanja: poljoprivredni tehničar općeg smjera (IV. stupanj), agroturistički tehničar (IV. stupanj).

5. SREDNJA ŠKOLA „BUSOVAČA“, BUSOVAČA, upisana je u Registar pod rednim brojem 3, na stranicama 05. – 08. Javna ustanova Srednja škola „Busovača“, Busovača, ispunjava uvjete za obrazovanje redovnih i izvanrednih učenika u skladu s odgovarajućim nastavnim planom i programom Škole, i to:

- **Opća gimnazija (IV. stupanj)**